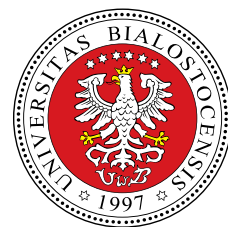

NASZ

Uniwersytet w Białymstoku
www.uwb.edu.pl

UNIwersYTET

nr 23 (30) styczeń 2014 ISSN 1427-8421

**Transgraniczna
współpraca
równa się rozwój
str. 4-5**

**Większość sal gotowa
jest pod klucz”
str. 8-9**

Wyznacz sobie kierunek!

Już wkrótce

biologia, chemia,
fizyka, informatyka,
informatyka i ekonometria,
matematyka i ochrona
środowiska

w super
nowoczesnych
salach i laboratoriach

W numerze

Transgraniczna współpraca równa się rozwój	4
Czekamy na studentów!	6
Profesor Marek Konarzewski doktorem honoris causa Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu	6
Polski z POLLANDO – przydatny i prosty	7
Większość sal gotowa jest „pod klucz”	8
Powstało uniwersyteckie repozytorium	10
Cztery razy A	11
Niż koryguje limity	12
Jubileusz Profesora Dobrońskiego	12
Pierwszy międzynarodowy doktorat UwB	13
O przemocy wobec starszych kobiet	14
Sześciu z grantami	16
Studenci mają dla nas czas	18
Katalog eksponatów Prezydenta Kaczorowskiego	20
Spróbujmy czegoś nowego!	21
Mam długą listę pomysłów	22
Prestiżowy zjazd National Platform ESN	22
Wybuchowe pokazy	23
K7A0734 - Ptaki też mogą mieć swoją pesel!	24
Liczę na wyrozumiałych wykładowców	25
Przede wszystkim: informacja	26
Nowa aula sprawdzona i doceniona	27
System się chwieje	28
Dziewczynka ze ściany	28
Czas na Pikniku	29
„Nasz Uniwersytet” w Katowicach	29
Dziennikarstwo to ciekawy zawód	29
Wielki, ale czy znany?	30
Wspomnienie o Elżbiecie Pietruczaniś	31
Dzień Seniora 2013	31
Goście na wydziale fizyki	32
SPICY! na PiP	32
Odnaczenia 2013	33
Zapowiedzi wydarzeń	34

Od redakcji

Zmiany, zmiany, zmiany – tak zapowiada się 2014 rok. W wielu wypadkach zdecydowanie na lepsze. Nie może zaprzeczyć temu nikt, kto był na placu budowy uniwersyteckiego kampusu i oglądał nowe obiekty, z których większość jest już gotowa. Kampus po prostu robi wrażenie. Można powiedzieć, że dla studentów kierunków matematyczno-przyrodniczych, będzie to zmiana wręcz cywilizacyjna, zupełnie nowa jakość, jeśli chodzi o warunki kształcenia. Do tej pory często mieli zajęcia w starych budynkach, przeważnie z peerelowskim wystrojem. W nowym roku akademickim zaczną naukę w zupełnie innej, nowoczesnej przestrzeni. Miejmy nadzieję, że przełoży się to na sukcesy, zarówno studentów, jak i kadry akademickiej.

Jak się pracuje w nowym obiekcie – o tym będzie nas zapewne informowała na bieżąco Podlaska Akademska Telewizja Internetowa, która od stycznia zaczyna emisję programów, wyprodukowanych przez studentów i poświęconych uczelnianym sprawom. Odbłyły się już warsztaty, podczas których przyszłe gwiazdy TV zdobyły dziennikarskie szlify i uczyły się ABC zawodu reportera. Za nami też oficjalne otwarcie PATI w towarzystwie dziennikarzy lokalnej prasy.

Inna dobra wiadomość, która niewątpliwie będzie miała znaczenie w 2014 roku, a także w kolejnych latach, to fakt, że Uniwersytet w Białymstoku wyraźnie awansował w ocenie Komitetu Ewaluacji Jednostek Naukowych. Po poprzedniej parametryzacji najwyższą kategorią A mogły pochwalić się tylko dwa wydziały UwB, a teraz uzyskały ją aż cztery: Wydział Biologiczno-Chemiczny, Fizyki, Historyczno-Socjologiczny i Prawa. Komentując wynik, prof. dr hab. Beata Godlewska-Żyłkiewicz, prorektor ds. nauki i współpracy z zagranicą, powiedziała, że wiele jeszcze możemy zrobić, poprawiając się w kategorii, która dotyczy pozyskiwania zewnętrznych dotacji na badania i współpracy z biznesem. Dlatego szczególne brawa należą się naukowcom, którzy na swoje przedsięwzięcia zdobyli w konkursach granty o łącznej wartości dwóch milionów złotych.

Niektóre zmiany są wymuszone, jak te związane z niżem demograficznym, który właśnie dotarł na studia i koryguje limity przyjęć oraz ofertę dydaktyczną UwB. Ma to też swoje jaśniejsze strony. W poszukiwaniu alternatywnych możliwości rozwoju Uniwersytet w Białymstoku otwiera się na Wschód. Dlatego zainicjował utworzenie Sieci Uniwersytetów Pogranicza, prezentuje się na targach na Ukrainie i Białorusi, tworzy nowe kierunki studiów w językach obcych.

Niech wszystkie zmiany w ostatecznym rozrachunku, przyniosą Uniwersytetowi w Białymstoku i osobom z nim związanym same korzyści.

Okładka: Archiwum UwB

TRANSGRANICZNA WSPÓŁPRACA RÓWNA SIĘ ROZWÓJ

Tegoroczna inauguracja roku akademickiego zbiegła się z wydarzeniem w historii naszej uczelni bez precedensu. Uniwersytet w Białymstoku zainicjował utworzenie Sieci Uniwersytetów Pogranicza, obejmującej uczelnie ze wschodniej Europy.

Pomysłodawcą powołania sieci jest prof. dr hab. Leonard Etel, rektor UwB, który jeszcze przed objęciem funkcji podkreślał, że otwarcie na Wschód będzie jednym z priorytetów jego kadencji.

– Polska, jako kraj graniczny Unii Europejskiej, ma wobec swoich wschodnich sąsiadów szczególne zobowiązania – uważa prof. Etel. – Czujemy się odpowiedzialni za kształtowanie dobrosąsiedzkich relacji i chcemy wprowadzać nowe, europejskie standardy współpracy. Są bowiem dziedziny, w których administracyjne podziały nie powinny być przeszkodą. Z całą pewnością należą do nich nauka.

9 członków założycieli

Uroczystość podpisania umowy odbyła się 11 października 2013 r. w gmachu Biblioteki Uniwersyteckiej im. Jerzego Giedroycia. Członkami założycielami sieci jest 9 szkół

wyższych z Polski, Litwy, Białorusi, Ukrainy oraz Rosji. Ze wszystkimi UwB współpracował już w ramach dwustronnych umów. Uniwersytety te spełniają podstawowy warunek: są położone na pograniczu, a ponadto reprezentują wszystkie kraje sąsiadujące z północno-wschodnią Polską. Jak podkreśla koordynator przedsięwzięcia dr Jarosław Matwiejuk z Wydziału Prawa, lista partnerów nie jest zamknięta. Prowadzone są rozmowy z innymi szkołami wyższymi zza naszej wschodniej granicy. Do sieci dołączy także smoleńska filia Rosyjskiej Akademii Gospodarki Narodowej i Służby Cywilnej, która zgłosiła zainteresowanie współpracą w ramach porozumienia.

– Prawda jest taka, że im liczniejsze konsorcjum, tym większą będzie miało siłę przebicia i z większym powodzeniem będzie mogło aplikować o środki unijne, co przyniesie poszczególnym uczelniom wymierne korzyści, a nie ma co ukrywać

– granty są dziś ważnym elementem napędzającym rozwój badań w różnych dyscyplinach – mówi dr Jarosław Matwiejuk. – Współpraca w ramach sieci umożliwi też organizowanie konferencji i sympozjów naukowych o większym międzynarodowym prestiżu. Ożywi wzajemne kontakty między naukowcami. Pozwoli na wymianę kadry i studentów oraz budowanie wspólnej oferty dydaktycznej. Jeśli chcemy się rozwijać, jesteśmy skazani na współpracę. Opinię tę podzielają wszyscy członkowie sieci.

Dobrze rokujący projekt

W podobnym tonie wypowiadał się między innymi prof. Andrzej Korol, rektor Grodzieńskiego Uniwersytetu Państwowego.

– Dzisiaj trudno jest coś zwojować w pojedynkę – zauważył. – Sieć to też duża szansa dla uczelni spoza Unii Europejskiej. W naszym przypadku staranie się o unijne środki bez

Przedstawiciele wszystkich uczelni, które weszły w skład SUP

Uroczyste podpisanie umowy

Uroczyste podpisanie umowy

utworzenia konsorcjum jest w ogóle niemożliwe. Natomiast bez dodatkowych funduszy szanse na podniesienie jakości kształcenia bardzo maleją. W obecnej dobie międzynarodowa dydaktyka i międzynarodowe badania mają bardzo duże znaczenie dla prestiżu uczelni.

Rektor Korol podkreślił też, że do inicjatywy przystąpił chętnie, bo mając na uwadze dotychczasową współpracę z Uniwersytetem w Białymstoku, sieć jest dobrze rokującym, rozwojowym projektem.

Prof. Igor Taranow z Tarnopolskiego Narodowego Uniwersytetu Ekonomicznego liczy na konkretne i wymierne korzyści ze współpracy w ramach sieci. Wiele spodziewa się np. po programie Erasmus Plus, który ruszy w przyszłym roku akademickim. Ma też nadzieje, że dzięki SUP powstaną wspólne programy nauczania na poziomie licencjackim, magisterskim i doktoranckim, które zakończone zostaną podwójnym dyplomem, a wymiana studentów i naukowców między uczelniami stanie się czymś powszechnym i oczywistym.

Wstępne ustalenia, pierwsze plany

Przedstawiciele uczelni tworzących konsorcjum mogli wymienić się, podczas pierwszego roboczego spotkania, które odbyło się nazajutrz po podpisaniu umowy, swoimi poglądami na temat sieci i oczekiwaniami. Partnerzy ustalili zakres najbliższych wspólnych działań. Powstanie m.in. strona internetowa SUP, która stanie się platformą wymiany informacji o bieżących działaniach i planach naukowych uczelni członkowskich (możliwość udziału w sesjach i konferencjach naukowych, poszukiwania partnerów do konkretnych projektów

czy przedsięwzięć). Ponadto sieć będzie miała własne czasopismo, a w przyszłości powołane ma być także międzynarodowe wysoko punktowane pismo naukowe. Uniwersytety będą też poszukiwać możliwości uzyskania grantów naukowych – głównie ze środków UE – i wspólnie aplikować w konkursach. Oferta dydaktyczna zostanie przeanalizowana pod kątem wybrania lub stworzenia nowych kierunków bądź specjalności realizowanych w międzynarodowej formule. W planach są także wymiany studenckie w ramach programów europejskich.

W styczniu 2014 roku odbędzie się spotkanie pełnomocników uczelni członkowskich, na którym dopracowane zostaną szczegóły współpracy przy poszczególnych zadaniach.

Urszula Dąbrowska

Inicjatorem powstania sieci jest prof. Leonard Etel, rektor UwB

Inicjatorem powstania sieci jest prof. Leonard Etel, rektor UwB

Liderem sieci i inicjatorem jej utworzenia jest Uniwersytet w Białymstoku. Oprócz niego do konsorcjum weszły następujące uczelnie:

- Bałtycki Federalny Uniwersytet im. Immanuela Kanta w Kaliningradzie
www.kantiana.ru
- Baranowski Uniwersytet Państwowy
www.barsu.by
- Brzeski Uniwersytet Państwowy im. Aleksandra Puszkina
www.brsu.by
- Grodzieński Uniwersytet Państwowy im. Janki Kupały
www.grsu.by
- Narodowy Uniwersytet Lwowski im. Iwana Franki
www.lnu.edu.ua
- Tarnopolski Narodowy Uniwersytet Ekonomiczny
www.tneu.ua
- Uniwersytet Witolda Wielkiego w Kownie
www.vdu.lt
- Woroneżski Uniwersytet Państwowy
www.vsu.ru

CZEKAMY NA STUDENTÓW!

Uniwersytet w Białymstoku podejmuje kolejne działania, mające na celu pozyskanie studentów z zachodniej granicy, głównie z Ukrainy i Białorusi. Od nowego roku akademickiego chce uruchomić kolejny kierunek w języku obcym – ochronę środowiska.

UwB w Kijowie reprezentowali: dr Jarosław Matwiejuk, pełnomocnik Rektora ds. Współpracy z Uniwersytetami Europy Wschodniej i Emilian Aksiucik z Działu Informacji i Promocji

Ze względu na pogłębiający się niż demograficzny wśród roczników, które w najbliższych latach będą kandydowały na studia, a także z powodu przygranicznego, wschodniego położenia geograficznego Podlasia, kierunek wschodni wydaje się jak najbardziej naturalny. Aby zachęcić studentów z Białorusi i Litwy do studiowania na UwB, prof. dr hab. Leonard Etel, rektor uczelni, podjął decyzję o możliwości zwolnienia ich z opłat za akademik.

W listopadzie Uniwersytet w Białymstoku wziął udział w targach „Edukacja i Kariera” w Kijowie.

To największa edukacyjna impreza wystawiennicza w tym kraju. Organizatorzy szacują, że przez trzy dni stoiska szkół i uczelni odwiedziło ok. 10 tys. młodych ludzi.

Polska prezentacja na targach została przygotowana w ramach projektu „Study in Poland” realizowanego z inicjatywy Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich (KRASP) oraz Fundacji Edukacyjnej Perspektywy. Oprócz UwB zaprezentowało się tam 13 innych polskich uczelni.

W planach naszej uczelni są kolejne zagraniczne wyjazdy, m.in. do Mińska.

Z raportu przygotowanego na potrzeby programu „Study in Poland” wynika, że liczba studentów zagranicznych w Polsce rośnie. W roku akademickim 2012/2013 studiowało ich u nas ponad 29 tysięcy. Największą grupą są od kilku lat młodzi obywatele Ukrainy – blisko 10 tys. osób.

Uniwersytet w Białymstoku, licząc na studentów z zachodniej granicy, rozszerza swoją ofertę. Oprócz proponowanych już w mijającym roku kierunków studiów w języku angielskim i rosyjskim (międzynarodowe stosunki gospodarcze, europeistyka, filologia rosyjska, angielska) od października przyszłego roku otwarta zostanie ochrona środowiska na Wydziale Biologiczno-Chemicznym.

Koszt trzyletnich studiów licencjackich prowadzonych w obcych językach wynosi ok. 6-8 tys. euro. Studenci z Białorusi i Ukrainy mogą liczyć na bezpłatne miejsca w akademiku.

Warto też dodać, że na kierunkach prowadzonych w językach obcych mogą studiować kandydaci z Polski. Jest to świetna okazja, aby nie tylko zdobyć wykształcenie wyższe, ale i udoskonalić znajomość języka obcego.

DIP

PROFESOR MAREK KONARZEWSKI DOKTOREM HONORIS CAUSA UNIWERSYTETU MEDYCZNEGO W POZNANIU

prof. Mirosław Baryga

Prof. dr hab. Marek Konarzewski z Instytutu Biologii, uchwałą Senatu Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu otrzymał tytuł doktora honoris causa. Tytuł ten został mu przyznany za „wybitne osiągnięcia w zakresie ekologii ewolucyjnej i dyplomacji naukowo-technologicznej jako nowego paradygmatu polityki międzynarodowej, gdzie istotą współpracy stają się wartości, a nie wyłącznie interesy”. Uroczystość nadania tytułu DHC odbyła się 2 grudnia w Sali Czerwonej Pałacu Działalności w Poznaniu.

Wyróżnienie to jest potwierdzeniem osiągnięć naukowych, jak również działalności międzynarodowej prof. Marka Konarzewskiego. Prof. Marek Konarzewski pracuje w Zakładzie Ekologii Zwierząt w Instytucie Biologii Uniwersytetu w Białymstoku oraz w Zakładzie Badania Ssaków PAN w Białowieży. Jego zainteresowania naukowe oscylują wokół tematów z pogranicza ekologii, biologii ewolucyjnej, fizjologii i genetyki zwierząt.

DIP

POLSKI Z POLLANDO – przydatny i prosty

Szkoła Języka i Kultury Polskiej POLLANDO została powołana do życia przy Wydziale Filologicznym we wrześniu 2013 r. Jej celem jest nauczanie języka polskiego obcokrajowców i osób polskiego pochodzenia, mieszkających poza granicami kraju.

Nazwa Pollando została zaczerpnięta z międzynarodowego języka esperanto, w którym oznacza „Polskę”. Nawiązanie do języka, który miał łączyć ludzi różnych narodowości, z jednej strony stanowi odniesienie do lokalnej tradycji (Ludwik Zamenhof, twórca języka esperanto, urodził się przecież w Białymstoku), a z drugiej – pokazuje otwarcie na wszystkie kraje i kultury.

Język esperanto miał być w założeniu językiem przydatnym w międzynarodowej komunikacji, a przy tym łatwym do nauczenia. I taki też ma być język polski w białostockim POLLANDO – i przydatny, i prosty do (na)uczenia. SJKP stawia na nauczanie nowoczesne, skuteczne, wszechstronne (nauka rozumienia ze słuchu, mówienia, czytania i pisanie, a także elementów kulturowych), solidne i oparte na poszanowaniu odmienności kulturowej.

Kadrę SJKP stanowią lektorzy z doświadczeniem dydaktycznym w nauczaniu grup międzynarodowych i wielokulturowych, znający biegle przynajmniej jeden język obcy. Są to przede wszystkim pracownicy Instytutu Filologii Polskiej, m.in. dr Ewa Nofikow oraz mgr Konrad Szamryk, absolwenci studiów

Oferta kursów językowych POLLANDO w roku akademickim 2013/2014

Typ kursu	Termin zgłoszenia
Kurs semestralny (wiosenny) języka polskiego dla studentów i osób spoza uczelni	do 14 lutego 2014
Letnia szkoła języka polskiego	
kurs 2-tygodniowy 1 lipca – 15 lipca 2014 kurs 3-tygodniowy 1 lipca – 22 lipca 2014	do 17 czerwca 2014

podyplomowych z glottodydaktyki polonistycznej na Uniwersytecie Warszawskim, ale także współpracujące z instytutem osoby o odpowiednich kompetencjach, m.in. dr Katarzyna Szostak-Król – nagradzana za pracę w obszarze edukacji międzykulturowej nauczycielka języka polskiego w szkole podstawowej. Kierownikiem SJKP POLLANDO jest dr hab. Elżbieta Awramiuk, prof. UwB. Pierwszy krok już za nami – rozpoczęliśmy cykl lekcji otwartych języka polskiego dla obcokrajowców pod nazwą „Spotkania z POLLANDO”. Ich celem jest zapoznanie obcokrajowców z kulturą polską i naszymi zwyczajami, poprzez naukę języka polskiego. Pierwsza impreza z tego cyklu, „Andrzejki z POLLANDO”, odbyła się 30 listopada na Wydziale Filologicznym. Wzięły w niej udział osoby z różnych stron świata: Białorusi, Rosji, Francji, Kolumbii i Turcji. Była to doskonała okazja do tego, aby cudzoziemcy mieszkający w Białymstoku mogli się lepiej poznać. Wieczór wróżb andrzejkowych rozpoczął się wprowadzeniem dotyczącym polskiej tradycji. W krótkim wykładzie znalazły się podstawowe informacje o tym, skąd się wzięły andrzejki, jak je kiedyś obchodzono, a także jakie zwyczaje i wróżby andrzejkowe przetrwały do dziś. Następnie uczestnicy spotkania, podzieleni na niewielkie grupki, podchodzili kolejno do stolików, przy których lektorzy

języka polskiego przygotowali andrzejkowe wróżby: lanie wosku, filiżanki, skórki od jabłek oraz zabawę z kwiatami. Nie mogło również zabraknąć wróżby z butami. Oczywiście wszyscy mieli świadomość, że dziś to tylko zabawa, a najważniejsze są ćwiczenia językowe, które były nieodłącznym elementem każdej części spotkania. I o to przede wszystkim chodziło – o naukę po przez zabawę.

Wydaje się, że koncepcja „Spotkań z POLLANDO” trafiła w zapotrzebowanie. Jedną z uczestniczek lekcji, Carolina Buitrago z Kolumbii, podsumowała ją następująco: – Bardzo mi się podobała ta lekcja. Myślę, że to bardzo ciekawe, że była ona połączona z elementami kulturowymi, bo o wielu rzeczach nie wiedziałam. Podało mi się, że było to interaktywne, a nie sam wykład.

W pierwszym roku działalności SJKP planuje również uruchomienie w semestrze letnim konwersatorium Knowledge about Poland (w ramach oferty przedmiotów ogólnouczelnianych) oraz wiosennych i letnich kursów języka polskiego adresowanego do obcojęzycznych studentów UwB. Szczegółowe informacje o aktualnej ofercie dydaktycznej znajdują się na stronie: www.pollando.uwb.edu.pl.

Elżbieta Awramiuk,
Konrad Szamryk

prof. Olga Awramiuk

Guillaume sprawdza, co wykapalo z wosku, a Konrad Szamryk (pierwszy z prawej) pomaga mu odczytać wróżbę

WIĘKSZOŚĆ SAL GOTOWA JEST „POD KLUCZ”

- W pierwszym kwartale 2014 roku rozpoczniemy odbiór budynków kampusu uniwersyteckiego – zapowiedział Tomasz Zalewski, kanclerz UwB. Oznacza to, że w nowym roku akademickim miasteczko przy Ciołkowskiego wypełni się studenckim gwarem.

fot. archiwum UwB

Tak wygląda wejście do Instytutu Biologii

– Rozpoczęliśmy właśnie procedury przetargowe na specjalistyczne wyposażenie wydziałów i instytutów – mówi kanclerz. – W październiku 2014 roku sprzęt powinien być zamontowany i oddany do użytku. Sale i laboratoria w kampusie będą wyposażone w wysokiej jakości sprzęt specjalistyczny, laboratoryjny i ICT, niezbędny do prowadzenia zajęć ze studentami i pracy naukowej.

Brakuje kropki nad „i”

Prace budowlane są na ukończeniu, większość sal jest już gotowa pod tzw. „klucz”. Leżą wykładziny, umyto okna. W ogromnych szklanych ścianach dwóch sal wykładowych przepięknie odbija się otaczający miasteczko las, co robi wrażenie zarówno latem jak i zimą. Trwa montaż krzeseł w salach audytorialnych. Montowana jest fontanna w kształcie szklanej kuli, która unosić się będzie na tafli wody, czyli przysłowiowej kropki nad „i”. Autorem rzeźby jest Tomasz Urbanowicz, znany wrocławski architekt, którego kula pt. „Zjednoczony Świat” stanowi centralny

fot. archiwum UwB

Wiosną teren przy kampusie zostanie uporządkowany i zazieleni się

rowane zostały sentencje odpowiadające danej dziedzinie nauki. Trwa też porządkowanie terenu wokół obiektu. Widać już pierwsze nasadzenia, także na dachach, które mają być zielonymi trawnikami, na których studenci i pracownicy UwB znajdą wytchnienie po pracy. Zrobione są alejki na wewnętrznych dziedzińcach, oczka wodne, poprowadzono strumyki, przez które pracujący i uczący się w kampusie przepływają będą licznymi mostkami. Zorganizowano już zielony park przy Centrum Przyrodniczym im. Prof. Andrzej Myrchy. Teraz będzie miało ono do zagospodarowania wielką przestrzeń. Jego pracownicy zakupili nowe, bardzo cenne kolekcje eksponatów i specjalistyczne wyposażenie, m.in. infokioski z multimedialnymi programami edukacyjnymi, które uatrakcyjnią ekspozycje. Podlaskie szkoły zyskają naprawdę ciekawy obiekt, w którym będą mogły przeprowadzać zajęcia dydaktyczne.

Nowa jakość

Sami budowlancy, zatrudnieni przez Mostostal – wykonawcę robót, przyznają, że jest to jeden z najpiękniejszych, je-

fot. archiwum UwB

Wnętrza są już prawie gotowe i będą czekać na studentów

śli nie najpiękniejszy kampus w Polsce, a przecież nie jeden tego typu obiekt widzieli. Podkreślają, że układ poszczególnych pomieszczeń i aranżacja przestrzeni jest bardzo przemyślana, zarówno pod względem estetycznym, jak i funkcjonalnym. Są tu wprowadzone rozwiązania nowoczesne, dla niektórych nawet kontrowersyjne, na przykład wystrojem wewnątrz są też rury i zwoje kabli widoczne z podwieszanych sufitów. W założeniu architektonicznym prof. Marka Budzyńskiego, projektanta kampusu UwB, wiele elementów konstrukcyjnych ma pozostać na widoku, jako motywy dekoracyjne. Jeśli chodzi o wystrój, na uwagę zasługuje sala widowiskowa w Uniwersyteckim Centrum Kultury ze schodami wyłożonymi czerwoną mozaiką, która kontrastuje z wytłumiającym, miękkim w wyglądzie czarnym sufitem i jasnymi ścianami.

– Kampus to zupełnie nowa jakość, jeśli chodzi o warunki, w jakich odbywać się będą zajęcia dydaktyczne i badania naukowe – jest przekonany kanclerz Tomasz Zalewski. – Do tej pory studenci wydziałów, które się tu przeniosą uczyli się w starych budynkach, zaadaptowanych na potrzeby prowadzonej dydaktyki. Kampus został specjalnie dla celów edukacyjnych wybudowany i wydaje mi się, że zaspokoiki w tym względzie wszystkie potrzeby, zarówno pracowników jak i studentów. Teraz, kiedy chodzi się jeszcze po pustym obiekcie, sprawia on wrażenie nieco surowego i chłodnego, ale kiedy pojawią się tu studenci na pewno ożywią wnętrza, wprowadzą tu energię, wigor i ruch.

Kampus wizytówką regionu

Kampus uniwersytecki będzie jednym z najciekawszych architektonicznie i najnowocześniejszym, jeśli chodzi o rozwiązania budowlane, obiektem w Polsce,

odpowiadającym współczesnym standardom i wymogom dydaktycznym. Budynki są energooszczędne, bez negatywnego wpływu na środowisko, spełniają normy ochrony przed hałasem i drganiami.

Władze uczelni liczą też na to, że znakomite warunki do nauki przyciągną na Uniwersytet w Białymstoku większą liczbę studentów. Zapewnienie odpowiedniej infrastruktury edukacyjnej przyczyni się bowiem do poprawy jakości kształcenia absolwentów nauk matematyczno-przyrodniczych, a także do zwiększenia dostępu do edukacji na terenie województwa podlaskiego. Ponadto Uniwersytet w Białymstoku będzie mógł aktywniej brać udział w tworzeniu konkurencyjnej gospodarki, opartej na wiedzy oraz efektywniej przyczynić się do rozwoju społeczno-gospodarczego regionu poprzez poprawę umiejętności i kwalifikacji aktualnych i przyszłych pracowników i przedsiębiorców.

Na inwestycji tej zyska także miasto i region. Kampus, jako obiekt architektoniczny i centrum naukowe, może być wizytówką Podlasia.

Urszula Dąbrowska

fot. archiwum UwB

Poszczególne budynki połączone są szklanymi korytarzami

Budowa kampusu ruszyła w lutym 2011 roku. To największa inwestycja w historii uczelni. Miasteczko usytuowane jest między ul. Ciołkowskiego, a ul. 11 Listopada, w sąsiedztwie Parku Naukowo-Technologicznego w Białymstoku. Zajmuje obszar około 30 hektarów, z czego połowa to zielony park i las. Do nowego obiektu przeniesie się: Instytut Biologii, Instytut Chemii, Wydział Fizyki oraz Wydział Matematyki i Informatyki. Powstanie tu także Uniwersyteckie Centrum Obliczeniowe oraz Uniwersyteckie Centrum Kultury.

Koszt całej inwestycji to około 200 mln złotych. Środki pochodzą z dotacji unijnych: Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko oraz Programu Operacyjnego Rozwój Polski Wschodniej, a także budżetu państwa.

POWSTAŁO UNIWERSYTECKIE REPOZYTORIUM

Repozytorium, jakie powstało w październiku przy Bibliotece Uniwersyteckiej jest ważnym czynnikiem wspomagającym rozwój nauki w środowisku akademickim.

Repozytorium to miejsce uporządkowanego przechowywania dokumentów, z których wszystkie są przeznaczane do udostępniania. Dziś terminem tym określa się elektroniczne serwery rozpowszechniające publikacje naukowe, które dostarczane są często przez samych autorów, a użytkownicy wyszukują je poprzez interfejs Web. Repozytorium zapewnia długoterminowość przechowywania, ale jest także sposobem na szybkie publikowanie. Obecnie funkcjonują w Polsce repozytoria różnego typu. Z punktu widzenia rozwoju idei wolnego dostępu na uczelniach, najbardziej interesującym jest repozytorium instytucjonalne. Zostało ono zdefiniowane jako „kolekcja cyfrowa gromadząca i przechowująca dorobek intelektualny społeczności naukowej jednego lub wielu uniwersytetów”. Dorobek ten stanowią zarówno artykuły naukowe kadry akademickiej, skrypty, książki, materiały konferencyjne, jak i raporty, prezentacje, prace doktorskie czy magisterskie. Repozytorium instytucjonalne pozwala na kontrolowanie zasobu, wykorzystanie go do oceny parametrycznej jednostki (program CiteBase) i sprawozdawczości, jest elementem promocji uczelni i badań, a także wspiera edukację studentów.

RUB

Repozytorium Uniwersytetu w Białymstoku (RUB) rozpoczęło swoją działalność 1 października 2013 r. Jego podstawowym zadaniem jest gromadzenie, archiwizowanie i upowszechnianie dorobku naukowego i dydaktycznego pracowników, doktorantów i studentów UWB. Cele szczegółowe repozytorium to: bezterminowe magazynowanie i archiwizacja dorobku naukowego pracowników UWB, promocja osiągnięć naukowych uczelni, upowszechnianie dorobku naukowego kadry naukowej, doktorantów i studentów, zwiększenie powszechności i łatwości dostępu do prac naukowych prowadzonych na uczelni. Od początku października serwis działa w wersji testowej i jest dostępny wyłącz-

nie w sieci uniwersyteckiej. Udostępnienie zawartości testowej bazy on-line nastąpi w styczniu 2014 roku.

Jak to działa?

Repozytorium ma budowę hierarchiczną, odzwierciedlającą strukturę uczelni. Tworzą ją wydziały oraz jednostki pozawydziałowe, stanowiące zespoły. Dokumenty zostały podzielone na kolekcje: artykuły naukowe, książki/rozdziały, prace dyplomowe, prace doktorskie, materiały konferencyjne, materiały dydaktyczne, sprawozdania/raporty, varia, przyporządkowane poszczególnym zespołom. Depozytariuszami RUB są pracownicy i doktoranci UWB, którzy uzyskali akceptację redaktora repozytorium. Możliwe jest deponowanie dokumentu bezpośrednio przez autora pracy (autoarchiwizacja) lub przez osobę do tego upoważnioną (redakcja RUB).

Wybrane typy dokumentów będą przekazywane do repozytorium obligatoryjnie, pozostałe fakultatywnie. W chwili obecnej tylko prace doktorskie i dyplomowe zostaną zamieszczone obligatoryjnie przez redakcję RUB w naszym serwisie. Do kolekcji mogą być wprowadzane dokumenty już opublikowane (postprinty) lub przed opublikowaniem (reprinty). Poszczególnym dokumentom będą nadawane unikalne elektroniczne identyfikatory: URI lub DOI. Deponowanie i udostępnianie odbywa się on-line za pośrednictwem serwisu internetowego: <http://repozytorium.uwb.edu.pl>. Funkcjonowanie repozytorium oparte jest na darmowym

oprogramowaniu DSpace, wybieranym przez większość instytucji na świecie (ok. 40%). Oprogramowanie to jest kompatybilne z Open Archives Initiative-Protocol for Metadata Harvesting (OAI-PM). Serwis ten stosuje standard metadanych Dublin Core do opisu zasobów internetowych i zawiera podstawowe elementy opisu formalnego. Udostępnianie zasobów RUB użytkownikom uwzględnia ograniczenia wynikające z prawa autorskiego. Autorzy udostępniają swoje prace nieodpłatnie na podstawie licencji Creative Commons (CC) lub bezterminowej licencji niewyłącznej udzielonej UWB. Autor zachowuje prawa majątkowe. Dostęp do pełnych tekstów jest otwarty dla wszystkich zainteresowanych. Dopuszcza się jednak możliwość udostępniania niektórych tekstów wyłącznie uprawnionym użytkownikom, zgodnie z licencjami udzielonymi przez autorów prac.

Zapraszamy do RUB

Każde repozytorium wymaga zaangażowania pracowników naukowych, tworzących społeczność wirtualną instytucji. Puste repozytorium jest martwe, a praca przy jego tworzeniu bezsensowna. Tylko wówczas, kiedy idea znajdzie poparcie i odzew ze strony środowiska naukowego uczelni – praca osób powołanych do stworzenia platformy przyniesie oczekiwane efekty. Dlatego też serdecznie zapraszamy do testowania RUB i udziału w jego współtworzeniu całą społeczność akademicką UWB.

Halina Brzezińska-Stec

Wszystkie formy tworzenia zasobów elektronicznych dostępnych dla użytkowników Internetu wiążą się z ideą Open Access, która zrodziła się w USA w latach 90-tych ubiegłego wieku. W deklaracji Budapest Open Access Initiative z 2002 roku ustalono główne założenia tej idei, pozwalającej każdemu użytkownikowi na czytanie, kopiowanie, drukowanie, przeszukiwanie pełnych tekstów artykułów bez finansowych, prawnych lub technicznych ograniczeń, z wyjątkiem prawa autorskiego. Otwarty dostęp do wiedzy ma też coraz więcej zwolenników w Polsce.

CZTERY RAZY A

Cztery wydziały z najwyższą kategorią A – to niewątpliwym sukces Uniwersytetu w Białymstoku. W ocenie Komitetu Ewaluacji Jednostek Naukowych wypadliśmy znacznie lepiej niż cztery lata temu.

Podczas poprzedniej oceny parametrycznej KEJN przyznał kategorię A tylko dwóm Wydziałom: Prawa i Fizyki. W tym roku do grona najlepszych dołączył Wydział Biologiczno-Chemiczny oraz Wydział Historyczno-Socjologiczny.

- Nikogo nie trzeba przekonywać, jak ważna to ocena – mówi prof. dr hab. Beata Godlewska-Żyłkiewicz, prorektor ds. nauki i współpracy z zagranicą. – Wyniki parametryzacji i przyznana kategoria naukowa wpływają nie tylko na kwotę dotacji z budżetu państwa na podtrzymanie potencjału badawczego jednostki (tzw. dotacji statutowej), ale przede wszystkim na prestiż naukowy oraz możliwość ubiegania się o finansowanie badań ze źródeł zewnętrznych.

Nowy algorytm

W tym roku KEJN opracował nowy algorytm oceny. Oddzielnie oceniał instytuty badawcze i uniwersytety. Jednostki naukowe porównywane były w czterech grupach nauk: ścisłe i inżynierskie, humanistyczne i społeczne, nauki o życiu, nauki o sztuce i twórczości artystycznej. To, że stosowano różne miary w zależności od specyfiki naukowej i funkcji jednostki, wpłynęło znacząco na ocenę, w przypadku UWB pozytywnie. Jednostki porównywane były w czterech kategoriach: osiągnięć naukowych (tu liczyły

się głównie publikacje), potencjału naukowego (czyli kadry, posiadanych uprawnień do habilitacji itd.), efektów materialnej działalności naukowej (pozyskiwanie grantów i zewnętrznych dotacji na badania, współpraca z przedsiębiorcami), pozostałych efektów działalności naukowej (gdzie liczyły się osiągnięcia o znaczeniu ogólnospołecznym lub gospodarczym, takie jak zastosowanie wyników badań, ale też organizacja konferencji czy upowszechnianie wiedzy).

Jak wypadamy?

- Bardzo podciągnęliśmy się, jeśli chodzi o potencjał naukowy – komentuje tegoroczny wynik prof. dr hab. Beata Godlewska-Żyłkiewicz. – Wiąże się to z tym, że przy poprzedniej ocenie tylko dwa nasze wydziały miały uprawnienia habilitacyjne, a teraz aż cztery. Nieźle wypadamy też w kategorii pierwszej, obejmującej osiągnięcia naukowe, a niektóre wydziały jak Fizyki, wręcz świetnie. Musimy natomiast popracować nad kategorią drugą, dotyczącą pozyskiwania grantów, nawiązywania ściślejszej współpracy z biznesem. Tutaj wiele jeszcze możemy zyskać. Uniwersytet w Białymstoku przez ostatni rok szczególnie starannie przygotowywał się do oceny KEJN. W rektoracie i na poszczególnych wydziałach odbyło się szereg

merytorycznych spotkań, podczas których pracownicy wymieniali się uwagami, aby jak najkorzystniej przedstawić swoje osiągnięcia i radami jak wypełniać dokumenty, na co zwracać pilniejszą uwagę.

Warto dodać, że w grupie jednostek kształcych prawników Wydział Prawa UWB znalazł się na szczycie listy rankingowej, wyprzedzając m.in. podobne wydziały Uniwersytetu Jagiellońskiego czy Warszawskiego. Cztery wydziały Uniwersytetu w Białymstoku – Wydział Ekonomii i Zarządzania, Ekonomiczno-Informatyczny w Wilnie, Filologiczny, a także Wydział Pedagogiki i Psychologii – otrzymały kategorię B. Jeden wydział (Matematyki i Informatyki) otrzymał kategorię C.

W krajowej skali

KEJN oceniał łącznie 963 jednostki z całego kraju. Ocenę A otrzymała niespełna 1/3 wszystkich ocenianych wydziałów i instytutów. Ponad połowa (ok. 56%) – ocenę B. W tym roku Komitet Ewaluacji Jednostek Naukowych wskazał również te, które uzyskały prestiżową kategorię „A +”. Otrzymało ją tylko 37 wydziałów i instytutów naukowych w całym kraju. Najbliżej przeskoczenia do tej najwyższej ligi jest Wydział Prawa i Wydział Fizyki.

DIP

Wydział	Osiągnięcia naukowe	Potencjał naukowy	Efekty materialne działalności naukowej	Pozostałe efekty działalności naukowej	Ocena	Kategoria
Prawa	33,53	278	0,63	40	61,49	A
Historyczno-Socjologiczny	37,40	350	0,15	66,5	42,14	A ↑
Biologiczno-Chemiczny	66,82	477	6,47	60	23,51	A ↑
Fizyki	94,27	99	5,53	50	22,59	A
Ekonomii i Zarządzania	25,84	241	2,30	30	2,08	B
Pedagogiki i Psychologii	22,23	108	0,03	55	-11,19	B
Filologiczny	27,58	214	0,08	60	-14,78	B
Ekonomiczno-Informatyczny w Wilnie	24,71	12	0,00	25	-31,64	B ↑
Matematyki i Informatyki	36,50	66	0,21	50	-71,72	C ↓

W ramach przeprowadzonej oceny Zespoły Ewaluacji przyznały jednostkom naukowym oceny punktowe w ramach każdego z czterech kryteriów podanych w powyższej tabelce, więcej szczegółowych informacji na stronie MNiSW.

NIŻ KORYGUJE LIMITY

Tegoroczna rekrutacja przebiegała w warunkach niżu demograficznego. Mimo znacznego zainteresowania ofertą edukacyjną Uniwersytetu w Białymstoku, limity rekrutacyjne nie zostały wypełnione.

Na rok akademicki 2013/2014, w systemie Internetowej Rejestracji Kandydatów na studia stacjonarne i niestacjonarne pierwszego i drugiego stopnia, zarejestrowało się ponad 11 tysięcy kandydatów.

Na I rok studiów stacjonarnych pierwszego i drugiego stopnia, w porównaniu do ubiegłego roku akademickiego, zgłosiło się o 500 kandydatów mniej. Miało to oczywiście przełożenie na liczbę przyjętych. W protokołach Wydziałowych Komisji Rekrutacyjnych znalazło się ponad 300 osób mniej niż założone było w uczelnianych limitach przyjęć na poszczególne kierunki.

Na uwagę zasługuje fakt, że w kategorii: „liczba kandydatów na jedno miejsce” najpopularniejszym kierunkiem na studiach

stacjonarnych okazało się bezpieczeństwo narodowe – o jedno miejsce ubiegało się dziesięciu kandydatów. Na kolejnych miejscach znalazły się: administracja (6,6), filologia, specjalność: filologia angielska (6), filologia, specjalność: język angielski stosowany z hiszpańskim (5,8), ekonomiczno-prawny (4,7).

Tradycyjnie, w rankingu popularności kierunków, na pierwszym miejscu znalazło się prawo. W tegorocznej rekrutacji na studia stacjonarne na tym kierunku zarejestrowało się w systemie IRK 806 kandydatów.

Zmalała też liczba kandydatów przyjętych na studia niestacjonarne. Nadal cieszą się dużym zainteresowaniem kierunki oferowane przez wydziały: Ekonomii i Zarządzania,

Filologiczny (filologia, sp. filologia angielska) Pedagogiki i Psychologii oraz Prawa.

W związku z tym, że wedle prognoz niż demograficzny z roku na roku będzie się pogłębiał, UwB podejmuje kroki zaradcze. Pracuje m.in. nad ofertą nowych kierunków studiów i specjalności, która będzie wychodziła naprzeciw oczekiwaniom rynku pracy. Uruchamia też kierunki adresowane do osób chcących studiować w języku angielskim i rosyjskim, głównie do kandydatów zza wschodniej granicy kraju. Nawiązuje współpracę z przedsiębiorcami z regionu, aby kształcenie było dostosowane do ich oczekiwań, a absolwenci mieli większą łatwość w znalezieniu pracy po studiach.

DDISS

JUBILEUSZ PROFESORA DOBRŃSKIEGO

Profesor Adam Czesław Dobroński otrzymał pracę na białostockiej filii Uniwersytetu Warszawskiego z tzw. „przydziału”, ale został tu na ponad 40 lat i trudno dziś sobie wyobrazić Instytut Historii bez jego osoby i dokonań. 12 grudnia współpracownicy zorganizowali mu jubileusz 70-lecia.

Nie sposób wymienić wszystkich osiągnięć prof. Dobrońskiego. Ma na koncie blisko 30 publikacji na temat historii wojskowości i historii regionalnej. Wypromował kilkadziesiąt prac magisterskich i jedenastu doktorów. Angażował się z powodzeniem w badania dotyczące historii białostockich Żydów. W ostatnich latach poświęcił się

dokumentowaniu pracy i życia Ryszarda Kaczorowskiego, Ostatniego Prezydenta RP na Uchodźstwie. Opowiadał, jak wiele niezwykłych godzin spędził w domu prezydenta Kaczorowskiego w Londynie, na uroczych rozmowach o przedwojennej codzienności Białegostoku. Udziela się też w lokalnej prasie, gdzie od lat redaguje strony poświęcone historii regionu.

Podczas uroczystości obchodów jubileuszu na Wydziale Historyczno-Socjologicznym, laudację w imieniu wychowanków wygłosiła dr hab. Małgorzata Dajnowicz, prof. UwB. W swojej przemowie podkreślała, że Profesor łączy cechy wybitnego uczonego, po-

popularyzatora nauki, mistrza i wychowawcy. Na uroczystości przybyli przedstawiciele władz wojewódzkich, prezydenci Łomży i Białegostoku oraz profesorowie, przyjaciele, współpracownicy z wielu instytucji kultury i nauki z całej Polski.

Adam Dobroński, historyk i chyba najsukcesywniejszy popularyzator historii Podlasia, urodził się w Ostrowi Mazowieckiej. Doktorat zdobył na Uniwersytecie Warszawskim. W 1972 roku skierowano go do pracy naukowej do białostockiej filii UW. Po jakimś czasie zaczął o sobie mówić „białostoczanin z wyboru”.

DIP

foto: Emilian Aksiucik

foto: Emilian Aksiucik

foto: Emilian Aksiucik

PIERWSZY MIĘDZYNARODOWY DOKTORAT UW B

Na uniwersytecie Radboud w Nijmegen (Holandia), w ubiegłym roku, odbyła się obrona pierwszego polsko-holenderskiego doktoratu. Dr Jan Kisielewski z Wydziału Fizyki uzyskał stopień doktora, nadany przez Uniwersytet w Białymstoku i Radboud Universiteit Nijmegen.

Dr Jan Kisielewski, absolwent UwB, ukończył studia magisterskie z fizyki w 2006 roku. Podjął pracę jako asystent w Zakładzie Fizyki Magnetyków (ZFM) w grupie prof. dr. hab. Andrzeja Maziewskiego, zajmując się badaniem nanostruktur magnetycznych. Gdy w ZFM zapadła decyzja o rozpoczęciu badań ultraszybkich procesów magnetycznych (przykład: ultraszybki – w skali czasowej poniżej pikosekund; 1ps=10⁻¹²s), Jan Kisielewski włączył się w ten nurt. W Białymstoku zgromadzono odpowiedni sprzęt laboratoryjny, rozpoczęto również zdobywanie wiedzy „know-how” w wiodącym laboratorium w tej dziedzinie, w Radboud Universiteit Nijmegen (RUN), w grupie prof. dr. Theo Rasinga – Spectroscopy of Solids and Interfaces (SSI).

W projekcie FANTOMAS (akronim od „Femtosecond opto-magnetism and novel approaches to ultrafast magnetism at the nanoscale”), koordynowanym przez SSI, oprócz białostockiego zespołu z ZFM (wspieranego przez Instytut Fizyki PAN w Warszawie) znalazły się grupy badawcze z najlepszych europejskich ośrodków: z Wielkiej Brytanii (York), Szwecji (Uppsala), Niemiec (Regensburg, Konstanz, Wurzburg), Szwajcarii (Villigen) i Holandii (Delft), jak również partner przemysłowy – ośrodek badawczy firmy Seagate (Belfast, Wielka Brytania).

Zgodnie z umową podpisaną między UwB i RUN o prowadzeniu dwustronnych studiów doktoranckich Jana Kisielewskiego, cztery lata miał na zmianę spędzać w Białymstoku i Nijmegen (po pół roku), pod opieką dwóch promotorów: prof. Andrzeja Maziewskiego i prof. Theo Rasinga. Tematyka pracy obejmowała odwracalne i nieodwracalne zmiany anizotropii magnetycznej w ultracienkich warstwach metalicznych. Dr Jan Kisielewski, w ramach projektu, uczestniczył w warsztatach i konferencjach organizowanych przez ośrodki partnerskie, na których prezentował postępy pracy. Uzyskane wyniki zostały częściowo opublikowane w wysoko punktowanych czasopismach.

foto: archiwum wydziału

Nowy doktor z promotorami i opiekunami naukowymi. Od lewej: prof. dr hab. Andrzej Maziewski, dr Jan Kisielewski, prof. Theo Rasing, prof. Andrei Kirilyuk, dr Alexei Kimel

Zgodnie z umową, rozprawa doktorska, napisana w języku angielskim, została ukończona na początku bieżącego roku i bronią w Nijmegen. Obrona, zgodnie z lokalną tradycją, była dużo bardziej uroczysta niż ma to miejsce w Polsce. Odbywała się w auli uniwersyteckiej, a w komisji znaleźli się reprezentanci zarówno strony holenderskiej jak i polskiej. Z Białegostoku w obronie wzięła udział, oprócz doktoranta i promotora, delegacja pięciu samodzielnych pracowników naukowych wybranych przez Radę Wydziału Fizyki z dziekanem wydziału na czele. Doktorant wystąpił w obstawie dwóch „paranimfen” osób-świadków, których rola w tradycji holenderskiej (bazującej na wzorcach antycznych) polegała na potencjalnym wspieraniu doktoranta. W tej roli wystąpili dwaj koledzy z SSI: Ilya Razdolskii i Benny Koene. Po dziesięćminutowej prezentacji głównych tez rozprawy, doktorant odpowiadał na pytania zadawane kolejno przez wszystkich członków komisji. Odpowiedzi usatysfakcjonowały komisję, więc nie było potrzeby korzystania ze wsparcia „paranimfen”. Dokładnie po godzinie, na słowa „hora est!” odpytywanie zostało zakończone, a komisja udała się na naradę. Powróciła kilka minut później z dobrą wiadomością: doktorant otrzymał dyplom. Pierwszy

złożył gratulacje promotor, prof. Rasing, wygłaszając parominutową laudację. Po oficjalnej ceremonii nastąpiła część nieoficjalna. Zgodnie z holenderską tradycją „paranimfen” przedstawili (przygotowaną w tajemnicy) prezentację wybranych, zabawnych zdjęć i filmów z życia doktoranta. Dr J. Kisielewski otrzymał również od zespołu holenderskiego szereg zabawnych upominków. Na obronie, oprócz kolegów z SSI i najbliższej rodziny, była obecna także dwójka studentów fizyki UwB, przebywających właśnie w Nijmegen na semestralnej wymianie studenckiej w ramach projektu Erasmus. Po obronie polska delegacja miała możliwość zapoznania się z nowoczesnymi laboratoriami RUN, mieszczącymi się w nowych budynkach: odwiedzone pracownie należące do grupy prof. Rasinga, a także „large-scale facilities” – laser na swobodnych elektronach (FEL) oraz laboratorium wysokich pól magnetycznych, działające w ramach konsorcjum czterech europejskich ośrodków naukowych. Dr Jan Kisielewski obecnie kontynuuje badania w ZFM, w ramach stypendium TEAM, finansowanego przez Fundację na rzecz Nauki Polskiej.

Andrzej Maziewski
Eugeniusz Żukowski

Sukcesy i wyróżnienia pracowników UwB:

- Prof. dr hab. Henryk Wnorowski, dziekan Wydziału Ekonomii i Zarządzania UwB, został wybrany na stanowisko nowego prezesa Łomżyńskiego Towarzystwa Naukowego im. Wagów. W zarządzie znalazło się także dwoje innych przedstawicieli Uniwersytetu w Białymstoku: dr hab. Adam Dobroński, prof. UwB oraz dr Małgorzata Frąckiewicz.
- Dr hab. Adam Dobroński, prof. UwB otrzymał Nagrodę Artystyczną Prezydenta Miasta Białegostoku w kategorii ochrona dziedzictwa kulturowego oraz nagrodę Marszałka Województwa Podlaskiego za osiągnięcia w dziedzinie twórczości artystycznej, upowszechniania i ochrony kultury za sezon artystyczny 2012/2013.
- Prof. dr hab. Leonard Etel, prof. dr hab. Cezary Kosikowski oraz prof. dr hab. Eugeniusz Ruśkowski otrzymali medale Wydziału Prawa Uniwersytetu Pavla Jozefa Šafárika w Koszycach za wieloletnią współpracę.
- Dr Barbara Głowacka z Wydziału Filologicznego została wyróżniona Orderem Oficera Palm Akademickich. Jest to odznaczenie ustanowione w 1955 r., przyznawane osobom szczególnie zasłużonym w popularyzacji języka i kultury francuskiej na świecie.
- Dr Bartosz Kuźniarz z Wydziału Historyczno-Socjologicznego znalazł się w gronie zwycięzców VIII edycji konkursu na stypendia dla młodych wybitnych uczonych. Stypendia przyznaje minister nauki i szkolnictwa wyższego.
- Prof. dr hab. Stanisław Prutis otrzymał okolicznościowy medal „Zasłużony dla Wymiaru Sprawiedliwości - Bene Merentibus Iustitiae”.
- Dr Izabela Kraśnicka została odznaczona Brązowym Krzyżem Zasługi za zasługi w świadczeniu pomocy prawnej pro publico bono, za szerzenie i rozwój idei wolontariatu.
- Dr hab. Izabela Świącicka, prof. UwB z Instytutu Biologii oraz dr Agnieszka Z. Wilczewska z Instytutu Chemii zostały stażystkami programu Narodowego Centrum Badań i Rozwoju „Wsparcie zarządzania infrastrukturą

cd. str. 15

O PRZEMOCY WOBEC STARSZYCH KOBIET

Zakład Socjologii Edukacji i Gerontologii Społecznej oraz Zakład Andragogiki i Gerontologii Edukacyjnej Uniwersytetu w Białymstoku to partnerzy międzynarodowego projektu „Mind the Gap”.

Problematyka przemocy w rodzinie, a szczególnie przemocy w związkach małżeńskich czy partnerskich, doświadczanej przez kobiety w wieku 60 i więcej lat, to zagadnienie, któremu do tej pory poświęcało się niewiele uwagi. Brakowało literatury czy badań diagnozujących tę ważną, a jednocześnie bardzo osobistą i wstydliwą kwestię. I nie jest to jedynie problem polski, gdyż podobna sytuacja ma miejsce także w innych krajach europejskich. Był to przyczynek do podjęcia działań mających na celu zmianę wspomnianego stanu rzeczy. Stąd też, w latach 2009–2010, partnerzy pochodzący z sześciu państw europejskich i reprezentujący siedem instytucji (Uniwersytet w Białymstoku, Węgierska Akademia Nauk, Instytut Badań nad Konfliktem w Wiedniu, Wyższa Szkoła Policyjna w Münster, CESIS w Lizbonie, Uniwersytety Sheffield i Norwich oraz niemieckie Stowarzyszenie Perspektywnego Rozwoju – Zoom) realizowali międzyna-

rodowy projekt Daphne III pt. „Intimate Partner Violence against Older Women” (IPVoW). Partnerem ze strony polskiej był Zakład Socjologii Edukacji oraz Zakład Andragogiki i Gerontologii Wydziału Pedagogiki i Psychologii UwB. Dzięki badaniom przeprowadzonym w ramach projektu zagadnienie przemocy w związkach małżeńskich lub partnerskich wobec starszych kobiet stało się nieco lepiej rozpoznane. Z drugiej strony eksploracja zjawiska zrodziła kolejne pytania, które skłoniły partnerów pracujących w ramach projektu IPVoW do kontynuacji rozpoczętych działań. I stąd wziął się pomysł realizacji kolejnego przedsięwzięcia.

Mind the Gap

Międzynarodowy projekt „Mind the Gap! Improving Intervention in Intimate Partner Violence against Older Women” (Mind the Gap! – doskonalenie działań interwencyjnych w przypadku przemocy wobec kobiet w starszym wieku w związku małżeńskim/partnerskim), realizowany od marca 2011 do końca lutego 2013 r. przez partnerów z Niemiec, Wielkiej Brytanii, Portugalii, Austrii, Węgier i Polski to skupienie uwagi na wybranym aspekcie problematyki przemocy wobec starszych kobiet. Chodzi mianowicie o system prawny, o wymiar sprawiedliwości, w którym musi odnaleźć się kobieta po 60 roku życia, która chce podjąć starania, aby rozwiązać sytuację przemocy jakiej doświadcza ze strony męża lub partnera. Projekt „Mind the Gap” to próba odpowiedzi na pytania, czy kobiety po 60. roku życia, doświadczające przemocy w związku podejmują trud wkroczenia na drogę sądową, drogę prawną w celu ukarania sprawcy przemocy? Kim są te kobiety? Co je charakteryzuje? Kim jest sprawca przemocy? Jak działa polski

konferencja naukowo-szkoleniowa projektu „Mind the Gap”

system prawny, do którego zgłaszają się starsze wiekiem kobiety? Czy jest to sprawne funkcjonowanie, czy może powinno się coś udoskonalić?

By uzyskać odpowiedzi na powyższe pytania, każdy z krajów partnerskich miał za zadanie dotrzeć do dokumentów gromadzonych w danym państwie przez instytucje wymiaru sprawiedliwości lub organy ścigania w celu uzyskania informacji na temat przypadków kobiet po 60. roku życia, które wszczęły postępowanie karne wobec męża lub partnera stosującego wobec nich przemoc.

Sądowe akta

Dokumenty analizowane w Polsce pochodzą z Sądu Rejonowego w Białymstoku, gdzie trafiły w wyniku naruszenia przez sprawcę przemocy art. 207 Kodeksu Karnego. Udało się dotrzeć do dokumentacji 70 spraw, pochodzących z lat 2001 – 2010. Wszystkie akta były dostępne w wersji papierowej, co pozwalało na dokładną ich lekturę. Akta czytaliśmy na miejscu w sądzie i sporządzaliśmy notatki. Wszystkie czytane przez nas sprawy pochodziły z terenu województwa podlaskiego. Większość z nich była zgłaszana przez osoby starsze, mieszkające w mieście (53 sprawy, czyli 75,7%), gdyż mieszkańcy wsi znacznie rzadziej (17 przypadków, czyli 24,3%) zgłaszali do sądu sprawę z zakresu przemocy w rodzinie. Wyniki przeprowadzonej analizy zostały przygotowane w formie raportu, który można znaleźć na stronie www.ipvow.org.

Kolejnym etapem realizowanego projektu było zorganizowanie sesji naukowo-szkoleniowej dla pracowników wymiaru sprawiedliwości, organów ścigania i pomocy społecznej, celem zapoznania ich z wynikami przeprowadzonej analizy oraz podjęcia dyskusji na temat przemocy wobec ludzi starych i poprawy funkcjonowania procedur obowiązujących w systemie prawnym i systemie pomocy społecznej. Dzięki uprzejmości i zaangażowaniu Tomasza Kałużnego Prezesa Sądu konferencja odbyła się w październiku 2012 roku w Sądzie Rejonowym w Białymstoku. Uczestnikom zostały przedstawione informacje dotyczące specyfiki okresu starości i pracy z osobami będącymi w podeszłym wieku, ze szczególnym uwzględnieniem problemu przemocy wobec seniorów. Konferencja została pozytywnie odebrana przez osoby w niej uczestniczące, które sygnalizowały, iż takich spotkań powinno być więcej, bo o problemie przemocy wobec ludzi starych i wynikających stąd różnych konsekwencji nie mówi się w kontekście rozwiązań prawnych, a taki problem przecież faktycznie istnieje. W ramach realizowanego projektu „Mind the Gap” opracowano także „Informator dla policji i służb społecznych” oraz „Materiały szkoleniowe dla policji i służb społecznych”. Wszyscy zainteresowani mogą odwiedzić stronę projektu: www.ipvow.org, gdzie można znaleźć opracowane materiały pochodzące z poszczególnych krajów partnerskich, jak i porównawcze analizy międzynarodowe oraz inne informacje dotyczące realizowanych projektów.

Małgorzata Halicka
Emilia Kramkowska

badawczą beneficjentów Działań 2.1 oraz 2.2 POIG”.

- Prof. dr hab. Leonard Etel, dr Izabela Kraśnicka oraz dr Marta Janina Skrodzka zostali odznaczeni Medalami Ministra Sprawiedliwości za zasługi związane z rozwojem edukacji prawniczej oraz popularyzacji pracy pro bono.
- Dr Anna Rybak, pełnomocnik rektora ds. nauczania na odległość, jako jedna z trzech polskich przedstawicieli, została delegatem Stowarzyszenia E-learningu Akademickiego w strukturach Media & Learning Association. Podstawowym zadaniem stowarzyszenia, mającego swoją siedzibę w Brukseli, jest wspieranie i stymulowanie kreatywności w zakresie nauczania i uczenia się na wszystkich poziomach edukacji w Europie.
- Prof. dr hab. Marek Konarzewski z Instytutu Biologii, uchwałą Senatu Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu, otrzymał tytuł doktora honoris causa. Tytuł ten został mu przyznany za „wybitne osiągnięcia w zakresie ekologii ewolucyjnej i dyplomacji naukowo-technologicznej jako nowego paradygmatu polityki międzynarodowej, gdzie istotą współpracy stają się wartości, a nie wyłącznie interesy”.

Sukcesy i wyróżnienia studentów UwB:

- Grupa doktorantów i studentów współpracujących z Kołem Prawa Zarządzania Funduszami Europejskimi UwB w składzie: Konrad Wnorowski (koordynator projektu), Agnieszka Grajewska, Izabela Bondar, Robert Jabłoński, Aleksander Firsowicz i Maciej Skindzier otrzymała grant z unijnego programu Youth in Action (Młodzież w działaniu) na przeprowadzenie autorskiego projektu pt. „Mniejszość jako większość”. Grupa wniosła o grant w wysokości 4 553,00 EURO.
- Mateusz Krzysztof Maciejczuk, student Wydziału Prawa UwB, został pierwszym rzecznikiem ds. studentów przy Marszałku Województwa Podlaskiego. Został również powołany przez Zarząd Województwa

cd. str. 16

Podlaskiego na stanowisko przewodniczącego Rady Studenckiej przy Zarządzie i Sejmiku Województwa Podlaskiego.

- Rafał Siuchno i Aleksandra Wasiluk, studenci z Koła Naukowego Biologów Instytutu Biologii zdobyli II miejsce za referat, a Rafał Siuchno dodatkowo zdobył I miejsce za poster podczas XLII Międzynarodowego Seminarium Kół Naukowych.
- Viktoria Lagonda, studentka ekonomii II stopnia na Wydziale Ekonomii i Zarządzania zdobyła tytuł Miss Podlasia 2013
- Joanna Juszczyk studentka studiów II stopnia na kierunku międzynarodowe stosunki gospodarcze Wydziału Ekonomii i Zarządzania została laureatką w kategorii Branżowej, Uczelnianej oraz Regionalnej Konkursu na Najlepszego Studenta RP.
- Agnieszka Wądołowska, Agnieszka Jackowska, Michał Turkowicz studenci chemii, zdobyli odpowiednio: I miejsce za poster z badań własnych oraz I i II miejsce za postery popularnonaukowe podczas II edycji ogólnopolskiego studenckiego Mikrosympozjum Chemików pt. „Chemia – przyszłość zaczyna się dziś”.
- Jakub Ambrożko i Mateusz Karolkiewicz, studenci prawa zdobyli III miejsce w Ogólnopolskiej Olimpiadzie Historyczno-Prawnej im. Michała Szczyńskiego.
- Agnieszka Wądołowska i Michał Dąbrowski z Wydziału Biologiczno-Chemicznego zdobyli odpowiednio I i III miejsce za postery z badań własnych podczas XXXIX Ogólnopolskiej Szkoły Chemii „Chemia jest w nas!”.

Sukcesy i wyróżnienia organizacji funkcjonujących przy UwB:

- Wydawnictwo UwB otrzymało nagrodę Rektora Uniwersytetu Warszawskiego za najlepszą publikację akademicką w dziedzinie nauk społecznych i humanistycznych. Książka nosi tytuł: „Wykluczeni – wychodźstwo, kraj. Studia z antropologii emigracji XX wieku (idee, osobowości,

cd. str. 17

SZEŚCIU Z GRANTAMI

Sześciu naukowców z Uniwersytetu w Białymstoku wywalczyło granty, o łącznej wartości ponad 2 mln zł, w piątej edycji konkursów OPUS, PRELUDIUM i SONATA organizowanych przez Narodowe Centrum Nauki.

Największy grant, o wartości blisko 660 tys. zł, zdobył dr hab. Andrzej Stupakiewicz, prof. UwB z Wydziału Fizyki. Tytuł jego projektu badawczego to „Koherentne wzbudzenie spinów femtosekundowymi impulsami światła w magnetycznych heterostrukturach metal/dielektryk”. Cztery projekty będą realizowane przez pracowników Wydziału Biologiczno-Chemicznego. Dr Ada Wróblewska otrzymała ponad 560 tys. zł na badania nad „Rola wielokierunkowej presji selekcyjnej w ewolucji strategii oszustwa pokarmowego u storczyków z rodzaju *Dactylorhiza*”. Ponad 500 tys. NCN przeznaczył na projekt „Enzymologia strukturalna hydrolazy S-adenozyl-L-homocysteiny: poszukiwania nowych celów

Dr hab. Andrzej Stupakiewicz, prof. UwB z Wydziału Fizyki, realizujący projekt „Koherentne wzbudzenie spinów femtosekundowymi impulsami światła w magnetycznych heterostrukturach metal/dielektryk” (wartość grantu blisko 660 tys. zł):

Głównym celem projektu jest wytworzenie oraz zbadanie nowych materiałów magnetycznych, w których będzie można zmieniać właściwości optyczne i magnetyczne pod wpływem wiązki ultraszybkich impulsów światła laserowego. Taki impuls trwa kilkadziesiąt femtosekund, czyli rzędu milionowej miliardowej części sekundy. W naszych badaniach planujemy wykorzystać światło laserowe jako superszybki magnes. Badania podstawowe są związane z nową tematyką we współczesnej fizyce, nazywaną femtomagnetyzmem, będącym zjawiskiem magnetycznym zachodzącym w skali femtosekund. Należy podkreślić, że Zakład Fizyki Magnetyków (ZFM) Wydziału Fizyki jest pierwszym zespołem w Polsce, który kilka lat temu uruchomił nowe stanowiska badawcze pod kątem rozwoju tematyki femtosekundowych badań magnetoptycznych.

strukturalnych dla selektywnych inhibitorów” dr. Krzysztofa Brzezińskiego.

Granty zdobyły też projekty mgr Justyny Kaplewskiej „Odcieki ze składowisk odpadów komunalnych jako potencjalne źródło zanieczyszczenia środowiska wodnego związkami endokrynnie czynnymi” oraz mgr Justyny Małgorzaty Drewnowskiej „Polimorfizm genetyczny środowiskowych izolatów *Bacillus cereus* i *Bacillus thuringiensis* syntetyzujących melanine”.

Dr hab. Joanna Usakiewicz z Wydziału Filologicznego otrzymała 186 tys. zł na projekt badawczy zatytułowany „Polemika Gassendiego z Descartes'em - badania na podstawie tekstów źródłowych wraz z przekładem trzech tekstów na język polski”.

DIP

W naukach przyrodniczych i technicznych w ostatnich latach wiedza często przekłada się na nowoczesne technologie bądź nowe materiały, które z kolei przynoszą korzyści jako nowe zastosowania już widoczne w naszym życiu codziennym. Mamy nadzieję, że przeprowadzone przez nas badania pozwolą zaobserwować szereg nowych zjawisk, które mogą być wykorzystane w ultraszybkiej nanoelektronice, jak również do zapisu informacji w ultraszybkich pamięciach optomagnetycznych o czasach dostępu znacznie przekraczających szybkość obecnych urządzeń pamięciowych.

Jest to mój pierwszy grant, którym będę kierował bezpośrednio, natomiast w trakcie 20-letniej pracy na UwB uczestniczyłem i uczestniczę w realizacji 15 projektów krajowych i międzynarodowych.

Kwota nie wydaje się być wysoką, gdyż w zespole ZFM są realizowane w tej chwili dwa projekty pod kierownictwem prof. A. Maziewskiego o ponad dwukrotnie większych kwotach każdy. W przypadku grantów wśród nauk ścisłych, szczególnie w fizyce, należy liczyć się z kosztami utrzymania istniejącej aparatury oraz zakupu uzupełniających elementów wyposażenia. W obecnym projekcie zostały

również uwzględnione koszty modernizacji stanowisk badawczych oraz prac serwisowych w celu utrzymania skomplikowanej i drogiej aparatury. Uczelnia nie zapewnia pokrycia takich kosztów, więc musimy szukać własnych rozwiązań. Koszty, o których mówię, to około 30% wartości całego projektu. Około 15%, to koszty zatrudnienia młodej osoby tuż po studiach. Mam nadzieję, że tą osobą będzie absolwent naszego Wydziału Fizyki, dla którego możemy zaproponować bardzo dobre warunki i przedłużyć „przygodę” z fizyką jeszcze przez co najmniej 3 lata. Z grantu będzie również dofinansowana działalność obecnych pracowników, w tym ich udział w konferencjach naukowych. Nie zapominamy o naszej uczelni, która zyska 30% kosztów pośrednich. Dodam, że przygotowanie projektu zawdzięczam także dobrej współpracy z naszym Działem Badań, którego profesjonalna pomoc okazała się bardzo istotna.

Dr hab. Joanna Usakiewicz, realizująca projekt: „ Polemika Pierre’a Gassendiego z René Descartes'em – badania na podstawie tekstów źródłowych wraz z przekładem trzech pism na język polski” (wartość grantu 186 tys. zł):

Jest to drugi grant, którym będę kierować. Z siedemnastowiecznej filozofii, która szczególnie mnie interesuje, tym razem zajmować się będę polemiką Gassendiego z Descartes'em. Pierre Gassendi to francuski filozof, astronom i matematyk. Od jakiegoś czasu w nauce światowej wzrasta zainteresowanie jego myślą filozoficzną. W Polsce właściwie nie prowadzi się badań nad filozofią Gassendiego. Istnieją tylko dwa przekłady jego tekstów: dołączone do wydanych w 1958 roku Descartes'a „Medytacji o pierwszej filozofii” tzw. „Zarzuty piąte” oraz wydany w 1964 roku pod tytułem „Logika” fragment dzieła „Syntagma philosophicum”. Te dwa teksty są dalece niewystarczające zarówno dla zrozumienia empiryzmu Gassendiego, jak i istoty jego krytyki dedukcjonizmu Descartes'a. W ramach projektu badawczego zostaną przetłumaczone i opracowane pod kątem filozoficznym, historycznym i filologicznym trzy pisma, z których najistotniejsze jest dzieło Gassendiego: „Disquisitio metaphysica seu dubitationes et instantiae adversus Renati Cartesii metaphysicam et responsa” (1644 r.). Kwestia opracowania i przetłumaczenia tych tekstów jest bardzo istotna z kilku powodów. Po pierwsze, oczywiście ze względu na samo zrozumienie dyskusji dotyczącej zagadnień metafizycznych, która odbyła się między Gassendim a Descartes'em. Po drugie, „Disquisitio

metaphysica” stanowi wstęp do filozofii Gassendiego, jak też początek i podstawę jej dalszego rozwoju. Po trzecie, znajomość języka łacińskiego wśród studentów filozofii (i nie tylko), a także młodych naukowców jest niewystarczająca do czytania ze zrozumieniem oryginalnych klasycznych tekstów filozoficznych (w mniejszym stopniu, ale również dotyczy to języka francuskiego). Po czwarte, niestety nawet w publikacjach w języku polskim, aspirujących do podstawowych i miarodajnych w dziedzinie filozofii błędnie utożsamia się dwa pisma Gassendiego: „Zarzuty piąte” oraz „Disquisitio metaphysica”... Nadto praca w ramach tego projektu jest dokończeniem rozpoczętego przed laty dzieła przekazania polskiemu odbiorcy przez polskich historyków filozofii całego korpusu siedemnastowiecznych tekstów związanych z Descartes'a Medytacjami o pierwszej filozofii (spośród tych tekstów wcześniej opracowałam i przetłumaczyłam Descartes'a „List do Voetiusa”).

Efektom projektu będzie zwarta publikacja zawierająca przekład na język polski trzech tekstów z komentarzem. Przekłady dokonane zostaną na podstawie siedemnasto- i dziewiętnastowiecznych wydań z zastosowaniem pełnego warsztatu translatorskiego, właściwego dla tłumaczenia klasycznych tekstów filozoficznych. Przekład zostanie poprzedzony wstępem przedstawiającym polemikę Gassendiego z Descartes'em w jej aspekcie historycznym i filozoficznym, w oparciu o analizowane teksty oraz aktualną literaturę przedmiotu. Przekład zostanie nadto opatrzone przypisami, które stanowią będą komentarz zarówno merytoryczny, jak i filologiczny.

Praca wymaga podwójnych filozoficznych i filologicznych kompetencji. Przekład siedemnastowiecznych tekstów filozoficznych to wyzwania związane przede wszystkim z terminologią filozoficzną oraz specyfiką stylu i słownictwa autora. Komentarze wymagają zaś obok znajomości tematu, krytycznego zapoznania się z najnowszymi opracowaniami światowymi. Osoby, które będą uczestniczyły w tym projekcie badawczym, właściwie jako jedyne w Polsce mają doświadczenie potrzebne, aby podjąć się opracowania tego tematu.

Fundusze z grantu zostaną przeznaczone na zakup najnowszej literatury związanej z tematem projektu, kwerendy bibliotecznej w różnych ośrodkach akademickich (między innymi w Bibliotece Jagiellońskiej, w której posiadaniu jest siedemnastowieczne wydanie dzieł Gassendiego) oraz wydanie publikacji zawierającej całość wyników projektu badawczego.

instytucje)”, a jej autorem jest dr Violetta Wejs-Milewska z Zakładu Teorii i Antropologii Literatury UwB. Zdobyła też wyróżnienie podczas XVII Poznańskich Dni Książki nie tylko Naukowej za „Dzieje województwa podlaskiego do 1795 roku” autorstwa dr. hab. Józefa Maroszka, prof. UwB, kierownika Zakładu Historii Regionalnej.

- Stowarzyszenie Fabryka Bestsellerów otrzymało Nagrodę Artystyczną Prezydenta Miasta Białegostoku w kategorii organizatorskiej.
- Chór Akademicki Uniwersytetu w Białymstoku otrzymał GOLDEN DIPLOMA podczas III Międzynarodowego Festiwalu Chórów i Orkiestr w Paryżu.

Sukcesy i wyróżnienia jednostek, wydziałów i uczelni:

- Wydział Prawa UwB zajął III miejsce w rankingu Rzeczpospolitej.
- Wydział Prawa UwB otrzymał europejski certyfikat jakości w edukacji językowej European Language Label (Europejski znak innowacyjności w dziedzinie nauczania i uczenia się języków obcych) za projekt „Opracowanie podręcznika do nauki prawniczego języka angielskiego Legal English – niezbędnik przyszłego prawnika”.
- Podyplomowe Studia Informacji Naukowej i Bibliotekarstwa funkcjonujące na Wydziale Filologicznym otrzymały prestiżowy Certyfikat Akredytacji Profesjonalnej SBP, przyznawany przez Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich. Certyfikat jest ważny do 2016 r.
- UwB regionalnym liderem w pozyskiwaniu grantów z Narodowego Centrum Nauki. W konkursach ogłoszonych przez NCN w latach 2011-2012 Uniwersytet w Białymstoku uzyskał dofinansowanie na 31 projektów. To ponad połowa wszystkich dofinansowanych projektów z województwa podlaskiego (60). Łączna wartość grantów uzyskanych przez naukowców z UwB to 7 786 963 zł.

STUDENCI MAJĄ DLA NAS CZAS

W piwnicy bloku na osiedlu Nowe Miasto w Białymstoku mieści się świetlica socjoterapeutyczna Eleosu. Katarzyna Golonko, studentka UwB, dwoi się w niej i troi, by nakłonić do odrobienia lekcji trzynaścioro rozbrykanych dzieci.

foto: Barbara Supińska

Wśród dzieci Katarzyna Golonko – magister pedagogiki resocjalizacyjnej i studentka pedagogiki o specjalności opiekuńczo-wychowawczej na drugim roku studiów II stopnia

Godzina 16.00, w świetlicy największy ruch. Dzieci są już po szkole. Grupa wiekowo mieszana: jest pierwszoklasista i dryblas z szóstej klasy. Ogarnąć ich wszystkich to duża sztuka. Ale Pani Kasia, wolontariuszka Studenckiego Pogotowia Lekcyjnego, a na co dzień studentka pedagogiki opiekuńczo-wychowawczej daje radę. Jej podopieczni właśnie kończą odrabiać lekcje. Zaraz przyjdzie „gość specjalny” – Michał, też wolontariusz z uniwersytetu, który obiecał zorganizować ciekawe zajęcia ruchowe. Kiedy w końcu się pojawia, Katarzyna Golonko ma chwilę wytchnienia.

Opowiada, jak tu trafiła i dlaczego została: – Wszystko zaczęło się w poprzednim semestrze. Jako studentka pedagogiki opiekuńczo-wychowawczej II stopnia miałam popołudniami dużo wolnego czasu i przypadkiem natrafiłam na ogłoszenie o naborze do Studenckiego Pogotowia Lekcyjnego, które organizował Uniwersytet w Białymstoku – mówi Katarzyna. – Lubię dzieci, zawsze myślałam o tym, by pracować z nimi zawodowo, dlatego właśnie wybrałam takie studia. Zdawałam sobie też sprawę, że te dzieci, które przychodzą do świetlicy łatwo w życiu nie mają. Postanowiłam się sprawdzić.

Próba w trudnym terenie

– Sprawdziła się i to tak bardzo, że zdecydowaliśmy się zatrudnić ją na stałe – Marta

Chomaniuk, koordynatorka świetlicy Eleosu nie ma wątpliwości, że to właściwy człowiek na właściwym miejscu. – Nawet kiedy była jeszcze wolontariuszką, rzuciła się w oczy jej zaangażowanie. To często trudne dzieci, ale ona nie uciekała od problemów, szukała rozwiązań, była konsekwentna, niewiarygodnie cierpliwa i widać było, że chce się uczyć. Zero zarozumiałości, żadnych nerwowych reakcji nawet na zaczepne zachowanie dzieci. Najpierw postanowiliśmy zatrudnić ją jako opiekun-

kę podczas obozu letniego w Stegnie. Nic tak nie weryfikuje jak praca w trudnych warunkach i to 24 godziny na dobę. Kasia przeszła próbę bezbłędnie. Mam nadzieję, że będzie chciała tu długo pracować. Katarzyna Golonko pracuje więc teraz jako wychowawca środowiskowy w Eleosie i jak mówi, to zupełnie inna para kaloszy. – Jako wolontariusz przychodzisz, pomagasz odrabiać lekcje i wychodzisz – wyjaśnia. – Jako pracownik placówki czuję większą odpowiedzialność, ale mam też możliwość lepszego poznania dzieci, ich rodzin i problemów z jakimi się borykają. Pojawiają się też trudności organizacyjne. Właśnie teraz mamy niepewną sytuację. Jeżeli nie znajdziemy nowego lokum, to świetlica może zostać zamknięta. Mam nadzieję, że do tego nie dojdzie.

Słowa Kasi co jakiś czas zagłuszają krzyki któregoś z dzieci. A to ktoś kogoś popchnął, komuś coś zabrał, coś nie tak powiedział. Katarzyna cierpliwie uspokaja, łagodzi, negocjuje, zażegnuje kłótnie i bójki. Nie ma nawet kilku minut spokoju. – Praca jest ciężka i absorbująca – uśmiecha się przepaszając – Ale mimo tego, że dzieciaki czasami sprawiają problemy, nie słuchają, to uwielbiam je – przyznaje i przywołuje do siebie małą

foto: Barbara Supińska

Po nauce czas na zabawę

dziewczynkę, może 8-letnią, która najwyraźniej próbuje zwrócić na siebie jej uwagę. Dzieci miały ostatnio nalot mediów i nauczyły się jak chwalić studentów: – Jest tu fajnie, lubię tu przychodzić. Są różne zajęcia, najbardziej lubię gimnastykę i malowanie, ale też język polski i matematykę – recytuje Oliwka. – Oprócz fajnych kolegów, z którymi mogę się bawić, są wolontariusze, którzy pomagają mi w odrabianiu lekcji, np. w nauce jęz. angielskiego pomaga wolontariusz z zagranicy – dodaje i widać, że jest to dla niej bardzo ważna sprawa.

Kubuś dostał trójkę

Katarzyna Golonko przyznaje, że chciałaby, aby ta akcja trwała jak najdłużej, ponieważ dzięki wolontariuszom są większe szanse na to, że każde dziecko otrzyma tyle pomocy, ile będzie potrzebowało.

Tego samego zdania jest Marta Chomaniuk, nadzorująca wolontariuszy w Eleosie: – To świetna inicjatywa – mówi z niekłamany entuzjazmem. – Studenci są bardzo sumienni i chętni. Na razie nie ma żadnych problemów, wręcz przeciwnie. Dla opiekunów to ogromna wyreka, ponieważ sami nie są w stanie pracować równo z całą grupą, a kiedy przychodzi do świetlicy wolontariusz, może zająć się konkretnym dzieckiem, popracować z nim indywidualnie, przerobić trudny materiał. Studenci z kolei twierdzą, że poza satysfakcją, to dla nich bardzo rozwijające doświadczenie. Nie wszyscy muszą zajmować się odrabianiem lekcji. Chodzi też o to, by rozwijali w dzieciach pasję i ich predyspozycje. Ktoś, kto kocha sporty może robić ćwiczenia sprawnościowe, ten kto zna się na fotografii, niech uczy chętnych robić zdjęcia. Nie wiadomo co komu się przyda, co zaskoczy.

W świetlicach wiszą grafiki i każdy wie, kiedy jaki wolontariusz przychodzi na dyżur. Wychowawcy tak przygotowują zajęcia, by osoby studiujące określone kierunki, mocne z jakichś przedmiotów, przypisać dzieciom, które z danym materiałem mają największe kłopoty. Najczęściej chodzi o wieloletnie zaległości, do nadrobienia których potrzebna jest naprawdę intensywna praca.

– Już widać efekty – cieszy się Marta Chomaniuk. – Sami rodzice przychodzą i mówią, że syn czy córka podciągnęli się z jakiegoś przedmiotu dzięki pomocy studentów. Dla nas też, za każdym razem jest wielka radość, kiedy do świetlicy wracza na przykład Kubuś i krzyczy od progu:

„Dostałem z matematyki trójkę!”, a wszyscy wiemy, że zawsze przynosił jedyńki. Dzieci na pytanie czy lubią studentów, odpowiadają szczerze i konkretnie: „Bardzo, bo poświęcają nam uwagę”.

– Mają czas tylko dla mnie – dopowiada jeden z podopiecznych.

Podziękowania za bezinteresowne zaangażowanie

Wolontariusze pomagają podopiecznym 12 placówek socjoterapeutycznych Caritasu i Eleosu z okolic Białegostoku. Zajmują się dziećmi i młodzieżą (często z tzw. rodzin z problemami), która nie może liczyć na pomoc bliskich. Dyżurują nie tylko w świetlicach w Białymstoku, ale także w Wasilkowie, Supraślu, a nawet Kuźnicy Białostockiej. Wolontariusze to głównie studenci z UwB, ale także z Uniwersytetu Medycznego i Politechniki Białostockiej. Część z nich to osoby, które pomagały już wiosną. Podczas wiosennej akcji wolontariusze przepracowali łącznie 1343 godziny.

Do pomocy podopiecznym świetlic socjoterapeutycznych zgłosiło się wtedy ponad 130 osób. Tak duży odzew studentów zaskoczył organizatorów – liczba chętnych przekraczała możliwości placówek. Ostatecznie w dyżurach uczestniczyło blisko 80 studentów, głównie z UwB. Dlatego Uniwersytet w Białymstoku też postanowił docenić bezinteresowne zaangażowanie studentów. W październiku, podczas spotkania z wolontariuszami, którzy wzięli udział w akcji, prof. Leonard Etel, rektor uczelni, podziękował im oraz wręczył pamiątkowe certyfikaty i upominki.

foto: Barbara Supińska

Niektóre dzieci przychodzą do świetlicy nawet codziennie

Dyżury „Studenckiego pogotowia lekcyjnego” potrwać do końca semestru. W marcu, gdy studenci będą już znali nowe rozkłady zajęć na uczelniach, planowane jest ogłoszenie kolejnego naboru.

Urszula Dąbrowska
Barbara Supińska

KATALOG EKSPONATÓW PREZYDENTA KACZOROWSKIEGO

2 grudnia w Bibliotece Uniwersyteckiej im. Jerzego Giedroycia odbyła się promocja katalogu eksponatów, które od listopada 2011 r. tworzą ekspozycję „Gabinetu Ryszarda Kaczorowskiego, Ostatniego Prezydenta RP na Uchodźstwie”.

Karolina Kaczorowska, dr hab. Adam Dobroński, prof. UwB i mgr Halina Brzezińska-Stec, dyrektor Biblioteki Uniwersyteckiej

Spotkanie z Karoliną Kaczorowską oraz autorami i twórcami katalogu zbiegło się w czasie z 94. rocznicą urodzin Ryszarda Kaczorowskiego, zmarłego tragicznie w katastrofie lotniczej 10 kwietnia 2010 r. Promowane wydawnictwo albumowe powstało z inicjatywy Biblioteki Uniwersyteckiej, gdzie znajduje się obecnie ta wyjątkowa wystawa. Trud wydawniczy i edytorski przyjęło na siebie Międzynarodowe Stowarzyszenie Białostoczan, którego Członkiem Honorowym był Prezydent Ryszard Kaczorowski. Natomiast finansowego wsparcia przedsięwzięciu udzielił: dr hab. Tadeusz Truskolaski, prof. UwB, prezydent Białegostoku i prof. Leonard Etel, rektor UwB. Ryszard Kaczorowski, rodowity białostoczanin, należał do grona osób stale wspierających uczelnię i uniwersytecką bibliotekę. Aktywnie wspierał dążenia białostockiego środowiska naukowego do utworzenia samodzielnego uniwersytetu, które ziściły się w 1997 r. powstaniem Uniwersytetu w Białymstoku (za co prezydent otrzymał tytuł doktora honoris causa). Przewodniczył także Honorowemu Komitetowi Budowy Biblioteki Uniwersyteckiej. W 1999 r. wmurował kamień węgielny w fundamenty nowego gmachu. W latach 2009-2011 para prezydencka podarowała bibliotece blisko dwa tysiące

woluminów książek i kilkaset egzemplarzy czasopism.

Decyzję o podarowaniu uniwersytetowi i jego bibliotece bogatego zbioru pamiątek pozostałych po Prezydencie w jego warszawskim gabinecie, Karolina Kaczorowska podjęła już na początku 2011 r. Jak wówczas mówiła, szukała miejsca niezależnego politycznie, neutralnego i bliskiego sercu Ryszarda Kaczorowskiego. 23 listopada 2011 r. w Bibliotece Uniwersyteckiej odbyła się uroczystość otwarcia Gabinetu Ryszarda Kaczorowskiego. Od tego momentu cieszy się on stałym zainteresowaniem, także z powodu wyjątkowości ekspozycji oraz sposobu prezentacji eksponatów. Gabinet dostępny dla wszystkich zainteresowanych osób składa się z dwóch elementów: księgozbioru Ryszarda Kaczorowskiego oraz wypełniających ściany i półki gabinetu najróżniejszych pamiątek, zdjęć i memorabioliów. Tę część ekspozycji tworzą łącznie 183 przedmioty, które podarowano Ostatniemu Prezydentowi RP na Uchodźstwie w ciągu ostatnich dwóch dekad jego życia.

Myślą przewodnią edycji katalogu była konieczność syntetycznego przedstawienia wszystkich przedmiotów, stanowiących niegdyś wyposażenie warszawskiego gabinetu Prezydenta Ryszarda Kaczorowskiego,

a które zgodnie z wolą wdowy Karoliny Kaczorowskiej i jej córek, trafiły do Biblioteki Uniwersyteckiej w Białymstoku. Licząca 104 strony książka, opublikowana w kolorze, na kredowym papierze, składa się z dwóch części – obszernego katalogu i poprzedzającego go wprowadzenia.

Część wstępną otwierają skierowane do czytelników listy Karoliny Kaczorowskiej oraz prof. Leonarda Etela, rektora UwB. Biogram Prezydenta Ryszarda Kaczorowskiego napisała Elżbieta Kozłowska-Świątkowska, a wspomnieniowy esej prof. Adam Dobroński, przyjaciel rodziny i autor licznych publikacji poświęconych Prezydentowi. Tekst „Ryszard Kaczorowski w Bibliotece Uniwersyteckiej” Haliny Brzezińskiej-Stec, poświęcony jest kontaktom Prezydenta z Biblioteką Uniwersytecką. Liczący ponad 70 stron katalog prezentuje poszczególne eksponaty z gabinetu. Czytelnikowi pozostawiono odkrywaniu bogactwa zbioru, który można scharakteryzować łąciarską sentencją „e pluribus unum” – z wielu jeden. Wspólnym bowiem mianownikiem całego zbioru jest osoba Ryszarda Kaczorowskiego, a pojedyncze memorabilia darowane mu przy najróżniejszych okazjach, choć same w sobie nie są cenne, połączone razem w jedną kolekcję stanowią świadectwo wielkiego szacunku, wdzięczności i przyjaźni, którą Prezydent cieszył się wśród rodaków.

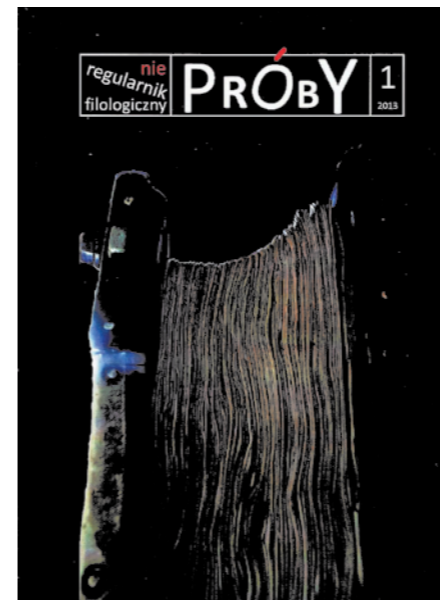
Prezentowaną w katalogu kolekcję tworzy trudna do opisanego mieszanina przedmiotów osobistych, tabliczek, plakierek, płytek, obrazów, medali, figurek, rekwizytów, płaskorzeźb, fotografii, odznak, legitymacji. Dlatego też każdy z 183 r. eksponatów posiada krótki i rzeczowy opis wyjaśniający proveniencję prezentowanego przedmiotu oraz okoliczności, w których Prezydent Ryszard Kaczorowski wszedł w jego posiadanie.

Autorzy żywią nadzieję, że po ukazaniu się drukiem katalogu ekspozycji, do biblioteki spłyną dodatkowe informacje, dzięki którym możliwe będzie dalsze rozwinięcie historii eksponatów, jak i dopisanie całkowicie nowych.

Wiesław Wróbel

SPRÓBUJMY CZEGOŚ NOWEGO!

Ukazał się pierwszy numer nieregularnika filologicznego „Próby”. To nowa inicjatywa Instytutu Filologii Polskiej.

Ambicją jego pomysłodawców było stworzenie publikacji, w której pojawią się teksty autorów związanych z różnymi dziedzinami szeroko pojętej humanistyki. Końcówka roku akademickiego 2012/2013 minęła pod znakiem wytężonej pracy nad realizacją tego przedsięwzięcia. Owocem wspólnych działań studentów (głównie członków koła naukowego Klub Humanistów) i wykładowców jest pierwszy numer periodyku noszącego nazwę „Próby. Nieregularnik filologiczny”. Hasłem przewodnim numeru były oblicza słowa. Każdy kolejny numer będzie poświęcony określonemu wcześniej problemowi, tematowi. Jednak, aby nadmiernie nie ograniczać inwencji twórczej autorów, redakcja postanowiła nadać kierunek myśli kolejnych wydań w postaci „hasła”, a nie wąsko zakrojonego tematu. Nie chce się też ograniczać tylko do głosu polonistów – chętnie wysłucha tego, co mają do powiedzenia przedstawiciele innych kierunków badawczych.

Pismo - hybryda

Długo wyczekiwane pismo, zainicjowane przez dr. Krzysztofa Korotkicha, opiekuna Klubu Humanistów oraz studentów białostockiej polonistyki, spotkało się z żywym zainteresowaniem szerokiego grona odbiorców: uczniów szkół średnich, studen-

tów, wykładowców i nauczycieli. „Próby” są odpowiedzią na potrzebę stworzenia przestrzeni spotkania dwóch naukowych światów: mistrzów i uczniów, weteranów słowa pisanego i debiutantów. Pismo jest przestrzenią, w której spotykają się zarówno profesorowie, jak i studenci czy uczniowie. Jednym z założeń jest zatarcie granicy między wypowiedziami badacza, a interpretacjami i opiniami młodych miłośników literatury, języka, kultury, filozofii, teologii oraz innych dziedzin humanistyki. Spotkanie obu grup autorów na łamach „Prób” to przedsięwzięcie dość nowatorskie: łączy świeże spojrzenie i lekkość pióra młodych ludzi z dojrzałą myślą i poważnym tonem ekspertów. Znosi podział na „naukowe publikacje” i „pisma studenckie”, który wydawać by się mogło, na dobre zakorzenił się w świadomości środowiska uniwersyteckiego. Udowodniamy, że nie musi tak być. Udało się sprawić, by „Próby” były swego rodzaju hybrydą, powstałą jako synteza pisma naukowego i studenckiego.

Różnorodność „Prób”

Łamy „Prób” wypełnia... różnorodność. Publikowane są teksty stricte naukowe, felietony, reportaże, wywiady, recenzje i opinie. Autorami są zarówno specjaliści w danej dziedzinie, jak i początkujący badacze, a także osoby spoza obszaru nauki, chcące podzielić się swoimi refleksjami na określony temat. Obok poważnych głosów, drukowane są również teksty o lekkiej tematyce. „Próby” są elastycznym pismem, którego ramy określa jedynie tematyka poszczególnych numerów. Ważne jest to, by każdy mógł znaleźć w nim miejsce dla siebie, niezależnie od tego, czy pisze poważne teksty naukowe, czy specjalizuje się we frywolnych formach. Istotne miejsce na łamach „Prób” zajmuje twórczość młodych poetów i prozaików. Dla debiutujących autorów przeznaczony jest cały dział pisma, w którym znajdują się teksty nagrodzone w organizowanych konkursach literackich oraz inne, nadesłane przez debiutantów.

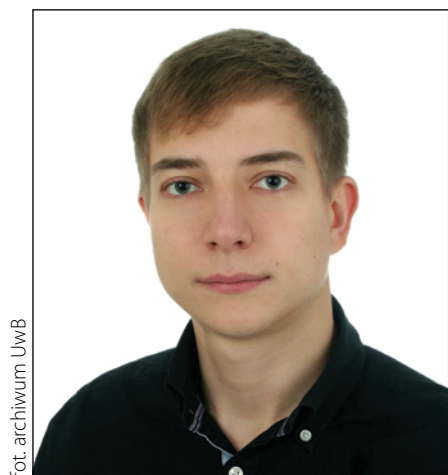
Autorze, nie zbywaj mitu milczeniem, dopisz jego kolejną część! Zapraszamy Cię, młody badaczu, literacie, interpretatorze, do przesyłania nam swoich tekstów. Niech „Próby” staną się miejscem stawiania pierwszych kroków w świecie słowa pisanego. Liczymy na odzew tych, dla których pismo zostało powołane, czyli: uczniów, studentów, pedagogów, naukowców gotowych dzielić się swym doświadczeniem z młodą, ale żarliwą ekipą naukowców. Artykuły można przysyłać drogą mailową na adres: kolohum@gmail.com. Stworzymy przestrzeń międzytekstowego dialogu i wspólnotę myśli. „Próby” są pismem interdyscyplinarnym, skupiającym opinie tłumaczy, znawców filmu, teatru i muzyki, literaturoznawców, językoznawców, kulturoznawców, socjologów i filozofów. Ta polifonia czyni „Próby” pismem wyjątkowym i niepowtarzalnym. Twórz je razem z nami!

Hasło kolejne: mit

Motywy przewodnim kolejnego wydania „nieregularnika” jest mit oraz wynikające z niego tematy i problemy: interpretacje i reinterpretacje, mity stare i nowe, ponadczasowość i uwspółcześnianie opowieści mitycznych czy mitologia czasów współczesnych i dawnych. Na temat mitu powiedziano i napisano już wiele, ale z pewnością nie wyczerpano jeszcze tego szerokiego i bogatego w możliwości interpretacyjne tematu. Każdy kolejny tekst jest istotnym głosem w dyskursie poświęconym temu zagadnieniu. Zachęcamy zatem, zwłaszcza młodych badaczy, do włączenia swoich rozważań do zbioru już istniejących wypowiedzi i powiększenia puli wartościowych, godnych utrwalenia myśli.

Ewa Gorlewska

MAM DŁUGĄ LISTĘ POMYSŁÓW

fot. archiwum UwB

Rozmowa z Mateuszem Olchanowskim, przewodniczącym Parlamentu Studenckiego UwB.

Jak to się stało, że został Pan przewodniczącym Parlamentu Studenckiego UwB?

Przyjaźnię się z Konradem Wnorowskim, wspierałem go podczas jego kadencji. Z powodu dużej aktywności pozauczelnianej Konrad zmuszony był zrezygnować z funkcji. Zaproponowałem mi, abym przejął obowiązki przewodniczącego Parlamentu Studenckiego. To duża odpowiedzialność, dlatego decyzję podjąłem dopiero po kilku dniach namysłu. Przygotowałem swój plan działań, który chciałbym zrealizować w tym roku akademickim. Pozostali członkowie parlamentu wyrazili aprobatę dla moich pomysłów.

Jakie to są pomysły?

Lista jest długa i ambitna. Mam nadzieję, że uda nam się zrealizować chociaż część zaplanowanych działań. Będziemy więc zabiegać o wprowadzenie nocnych linii autobusów z czwartku na piątek, kiedy odbywa się największa impreza studenckich imprez, by umożliwić studentom tanie przemieszczanie się po Białymstoku. Cały czas wraca temat powołania studenckiej rady przy Prezydencie Miasta Białegostoku. Może uda się to wreszcie wprowadzić w życie. W gronie parlamentarzystów rozmawialiśmy też o częściowej nowelizacji regulaminu studiów, by był on bardziej prostudencki. Chcemy również przygotować własne, nowe projekty do inicjatywy budżetu obywatelskiego. Kolejny z postulatów to wydłużenie godzin pracy biblioteki uniwersyteckiej. Będziemy pracować nad rozwinięciem projektu strony internetowej parlamentu. Może uda się nam wprowadzić pilotażowe programy kursów zawodowych dla studentów UwB. Mamy też zapytania o kursy taneczne. Są i stałe punkty programu, jak na przykład aktywny udział w organizacji Juwenaliów 2014.

Na co mogą liczyć studenci z Pana strony?

Jeśli studenci mają jakiegokolwiek problemy bądź uwagi dotyczące funkcjonowania uniwersytetu i jego poszczególnych jednostek, zachęcam do kontaktu. Razem z parlamentem będziemy podejmować interwencje. Zawsze służymy radą, w konfliktowych sytuacjach możemy podjąć się negocjacji. Od tego jesteśmy, by wsłuchać się w głosy

studentów i być pośrednikiem w ich kontaktach z władzami uczelni.

Sprawy najważniejsze? Czy ma już Pan coś na „warsztacie”?

Wszystkie są ważne. Wydaje mi się jednak, że najwięcej energii i pracy poświęcimy inicjatywie uruchomienia nocnych linii autobusów z czwartku na piątek. To sprawa, która często podnoszona jest przez studentów, a więc istotna dla tej grupy i władze miasta nie powinny tego ignorować. Wiąże się to poniekąd z powołaniem rady studenckiej przy Prezydencie Miasta Białegostoku. Gdyby się udało, byłoby to z korzyścią dla wszystkich studentów, nie tylko tych z UwB.

A może są już jakieś efekty Pana działalności?

Tak, podjęliśmy już z parlamentem pewne kroki. Złożyliśmy apel do Rektora UwB, w którym wyraziliśmy swój sprzeciw wobec planów likwidacji bibliotek wydziałowych. Są one dużym udogodnieniem dla studiujących, a także oszczędnością czasu i pieniędzy. Złożyliśmy też sprzeciw do uchwały Senatu zwiększającej liczebność grup laboratoryjnych na Wydziale Biologiczno-Chemicznym, gdyż wiąże się to z obniżeniem jakości prowadzonych zajęć. Czekamy teraz na odpowiedź.

Dziękuję za rozmowę.

Joanna Fortuna

WYBUCHOWE POKAZY

Ponad 300 uczniów z białostockich gimnazjów i liceów przyszło 20 listopada na pokazy, zorganizowane w ramach akcji promocyjnej na rzecz kierunków matematycznych, przyrodniczych i technicznych.

Impreza odbyła się w nowej auli Wydziału Pedagogiki i Psychologii, była więc też dobrą sposobnością do zaprezentowania przyszłym studentom jak świetne i nowoczesne warunki lokalowe oferuje Uniwersytet w Białymstoku. Na promocję przyszli uczniowie sześciu szkół z Białegostoku. W holu przed aulą stoiska rekrutacyjne rozstawiły uczelnie, które wzięły udział w imprezie: Uniwersytet w Białymstoku, Politechnika Białostocka i Uniwersytet Medyczny w Białymstoku.

Gości przywitał dr hab. Jerzy Halicki, prof. UwB, prorektor ds. dydaktycznych i studenckich, który w swoim wystąpieniu podkreślał, jak ważna jest na dzisiejszym rynku pracy znajomość nowoczesnych technologii. W podobnym duchu wypowiadała się Elżbieta Tokarska z departamentu strategii Ministerstwa Nauki Szkolnictwa Wyższego, które było inicjatorem akcji. – Uczelnie kształcą zbyt wielu humanistów, a przedsiębiorcy poszukują inżynierów i specjalistów od nowoczesnych technologii – mówiła. – Musimy wychodzić na przeciw oczekiwaniom rynku. Jako pierwszy do studiowania informatyki na Politechnice Białostockiej zachęcał Mateusz Rogowski z Koła Naukowego „Mobile Systems Intelligentne”.

fot. Barbara Supińska

Prezentacje Wydziału Biologiczno-Chemicznego

– Na kierunku tym nie będziecie się uczyć tak podstawowych rzeczy jak tworzenie dokumentów czy prezentacji, ale będziecie konstruować programy, dzięki którym one powstają. Jako informatycy możecie budować serwery znajdujące się np. w USA. Przestrzeń nas nie ogranicza – przekonywał.

Wydział Farmaceutyczny z Oddziałem Medycyny Laboratoryjnej, funkcjonujący przy Uniwersytecie Medycznym w Białymstoku przygotował prezentację na temat analityki medycznej, pt. „Sprawdź czy choroba nie weszła ci w krew”. Zainteresowanie oglądających wzbudził też pokaz makijażu przygotowany przez pracowników tego wydziału.

Prawdziwym hitem okazały się prezentacje Uniwersytetu w Białymstoku. Jak zwykle bardzo zajmująco o geometrii i matematyce mówiła dr Anna Rybak z Wydziału Matematyki i Informatyki. Pracownicy Wydziału Fizyki czarowali „sztuczkami ze światłem”, a studenci i absolwenci Wydziału Biologiczno-Chemicznego udowodnili, że bez porządnego wybuchu nie ma prawdziwego magistra nauk biologicznych, a studia są nie tylko drogą przez mękę, ale też przygodą, zabawą i ... miejscem doboru naturalnego. Uczniowie

znakomicie rozumieli aluzje i nagradzali występujących brawami.

– Na takie właśnie atrakcyjne, widowiskowe pokazy liczyliśmy – podsumowała imprezę jedna z nauczycielek ze szkoły rolniczej. Ministerstwo ufundowało szkołom, które najliczniej przyszły na spotkanie atrakcyjne upominki, np. mikroskopy i zestawy do chemii analitycznej.

DIP

PRESTIŻOWY ZJAZD NATIONAL PLATFORM ESN

W grudniu 2013 r., w Białymstoku 150 studentów z 33 największych ośrodków uniwersyteckich w Polsce, a także z Włoch i Portugalii wzięło udział w National Platform Erasmus Student Network.

Obrady odbywały się na Wydziale Prawa Uniwersytetu w Białymstoku, w nowej auli Wydziału Pedagogiki i Psychologii UwB oraz na Wydziale Elektrycznym Politechniki Białostockiej.

Organizacja National Platform w Białymstoku to sukces białostockich studentów. Takie zjazdy odbywają się tylko dwa razy w roku, a o prawo do ich organizacji rywalizują zwykle sekcje z kilku uczelni. Dzięki swojej kreatywności białostoccy studenci, podczas

ogólnopolskiego zjazdu National Platform we Wrocławiu w maju 2013 r., wygrali konkurs na organizację kolejnego zjazdu z Uniwersyteciem Jagiellońskim. Gościem białostockiego spotkania będzie Robert Klimecki – Polak zasiadający w ESN International.

Erasmus Student Network (ESN) jest ogólnoeuropejską organizacją studencką, której głównym celem jest wspieranie oraz rozwój programów międzynarodowych wymian studenckich, w tym przede wszystkim Programu Erasmus, a mottem organizacji jest: „Students helping students”.

Białostockie sekcje, czyli ESN UwB oraz ESN PB, działają bardzo prężnie i współpracują ze sobą. Organizują różnego rodzaju przedsię-

wzięcia dla 340 studentów zagranicznych przebywających obecnie w Białymstoku. Do ich sztandarowych projektów należą m.in.: SocialErasmus, Travel, Tandem, ESNOLYMPICS, ESNcard, Imprezy, Projekt Mentor.

ESN UwB oraz ESN PB odniosły ostatnio kilka znaczących sukcesów. 20 listopada 2013 roku zostały ogłoszone wyniki konkursu zorganizowanego przez Ministra Spraw Zagranicznych „Polska dla Wszystkich”, gdzie ESN Politechnika Białostocka we współpracy z ESN Uniwersytet w Białymstoku zdobyły pierwsze miejsce, wygrywając 5 tys. zł za swój autorski projekt „Open Your Mind” promujący walkę z ksenofobią i rasizmem.

DIP

fot. Barbara Supińska

Od wybuchu do magistra...

fot. Barbara Supińska

Informacje o rekrutacji można było uzyskać przy stoisku UwB

K7A0734 - Ptaki też mogą mieć swój PESEL!

Akcja Siemianówka powstała w 2002 roku z inicjatywy Koła Naukowego Biologów Instytutu Biologii. Początkowo jej główną ideą było określenie tras migrujących przez wschodnią Polskę ptaków, a także zgrupowań awifauny w okolicach Zalewu Siemianówka. Z czasem doszły też badania nad biologią i fenologią ptaków. Obóz zaczął również spełniać cele dydaktyczne.

fot. Roman Solowianuk

Dudek

fot. Roman Solowianuk

Potrzos

Prace obozu są dostosowane do wiosennych i jesiennych przelotów ptaków. Sezon jesienny zaczyna się zazwyczaj w połowie lipca i trwa do pierwszych dni listopada. Uwarunkowane jest to stanem pogody i intensywnością przelotu ptaków. Badania są prowadzone przy użyciu profesjonal-

nych sieci ornitologicznych, które umożliwiają chwytanie ptaków w bezpieczny dla nich sposób. Od godziny 5.00 do 21.00 przeprowadzane są codzienne obchody, polegające na kontrolowaniu siatek i wyjmowaniu z nich złapanych ptaków. Następnie każdy osobnik jest ważony, mierzony

i oznaczany przez przeszkoloną i doświadczoną osobę. Każdy niezaobrączkowany dotychczas ptak, odwiedzający Akcję Siemianówka otrzymuje obrączkę z indywidualną kombinacją liter i cyfr.

W jakim celu obrączkuje się ptaki? Okazuje się, że obrączkowanie ptaków jest najpowszechniejszą metodą stosowaną w badaniach ornitologicznych, pozwalającą na uzyskanie wielu ważnych informacji dotyczących tras wędrówek, położenia zimowisk i miejsc gniazdowania.

Akcja Siemianówka to największy we wschodniej Polsce i jedyny taki obóz na Podlasiu. Do tej pory studentom udało się zaobrączkować ponad 70 tys. ptaków.

Jeżeli nie straszne są Ci warunki obozowe, chcesz dowiedzieć się więcej o ptakach, spędzić miło czas i pomóc nam w prowadzeniu badań – zapraszamy! Znajdź nas na Facebooku lub odwiedź naszą stronę www.siemianowka.namorzyn.pl i zgłoś swój udział.

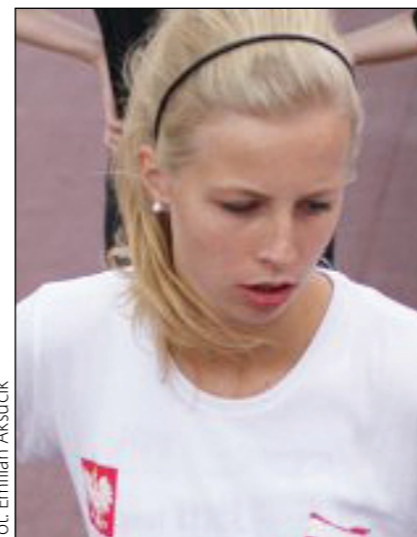
Rafał i Paulina Siuchno

fot. Roman Solowianuk

Studenci podczas Akcji Siemianówka

LICZĘ NA WYROZUMIAŁYCH WYKŁADOWCÓW

fot. Emilian Aksucik

Rozmowa z Klaudią Konopko, studentką filologii angielskiej na Uniwersytecie w Białymstoku, a także reprezentantką Polski w biegach.

Kiedy i dlaczego zaczęłaś biegać?

Moja przygoda z bieganiem zaczęła się na długo przed okresem akademickim. Gimnazjum sportowe było początkiem wszystkiego, tam poznałam moich obecnych trenerów i zaczęłam treningi. Już w szkole podstawowej wyróżniałam się na tle innych rówieśników, jeśli chodzi o sprawność. Trener zaszczylił we mnie pewną systematyczność i wydaje mi się, że dzięki temu dalej trenuję wyczynowo.

Jak trafiłaś do AZS-u?

Start na zawodach akademickich wywarł mi się naturalną decyzją. Sebastian Mydlarz werbował zespół lekkoatletyczny i pod jego okiem startowaliśmy na Akademickich Mistrzostwach Polski. Starty umożliwiły mi ubieganie się o stypendium sportowe przyznawane przez Uniwersytet w Białymstoku co, nie ukrywam, było dodatkową motywacją. Niestety, uczelnia nie chce doceniać sportu i przy-

znała mi najniższe z możliwych stypendiów, trudno... (śmiech)

Jak udaje Ci się łączyć treningi ze studium?

Dobre pytanie! Tak naprawdę to cały czas mogę liczyć na wyrozumiałych wykładowców, bo często balansuję na granicy ich cierpliwości, jeśli chodzi o nieobecność na zajęciach. Staram się, by wszystko było zawsze zaliczone w pierwszym terminie, bo potem mogę nie mieć czasu podchodzić do egzaminów po raz drugi. Zdarza się, że zarywam noce, by przygotować się do szkoły, ale jakoś szczególnie nie odbija się to na moim treningu. Wydaje mi się, iż jest to kwestia wmówienia sobie, że da się radę wszystko pogodzić, jeśli są ku temu chęci.

Były chwile zwątpienia? Jeśli tak, to czym były spowodowane?

Hmm... Kiedy tak pomyślę o chwilach, w których czułam, że to nie ma najmniejszego sensu, od razu przychodzi mi do głowy kontuzja. W sporcie wyczynowym to niestety nieuniknione, że jakaś część ciała nagle przestaje pracować jak należy, sprawia to dużo bólu i przede wszystkim uniemożliwia trening. Doznanie kontuzji tuż przed sezonem startowym, po całej ciężko pracowanej zimie, po wielu dniach poza domem, po niezliczonej liczbie wyrzeczzeń, to ciężki temat. Cała twoja praca zostaje przekreślona i możesz pożegnać się z celebrowaniem tego, w co włożyłaś tyle pracy. Mimo wszystko rodzina, chłopak oraz trenerzy sprawili, że szybko podnosiłam głowę do góry. Po prostu pozytywnie nastawili mnie do leczenia i dalszej pracy.

Czego musiałaś się wyrzec dla sportowego rozwoju?

Przed wszystkim spędzam wiele dni poza domem, z dala od rodziny, chłopaka... Wiadomo, że życie towarzyskie też nie jest takie jakby się chciało, bo rano trzeba wstać na trening. Nie masz siły już nigdzie wyjść po całym tygodniu... Niemniej jednak nie uważam, że jest to jakieś wielkie wyrzeczenie. Już tak przywykłam

do życia sportowca, że wydaje mi się to całkiem normalne.

Co do tej pory zdążyłaś osiągnąć?

Moim najważniejszym osiągnięciem było zdobycie brązowego medalu Europejskiej Olimpiady Młodzieży. Reprezentowałam z powodzeniem nasz kraj na Mistrzostwach Świata juniorów we Włoszech i Kanadzie. Z ostatnich osiągnięć mogę wymienić zdobycie złotego medalu w sztafecie 4x100 m wraz z koleżankami z klubu na mistrzostwach polski seniorów oraz dwa srebrne medale na 100 i 200 m na Młodzieżowych Mistrzostwach Polski.

Jak zachęciłabyś do uprawiania sportu studentów, którzy nie mogą się zdecydować czy zacząć przygodę z AZS-em?

Sport jest wspaniałą sprawą, daje możliwość poznania naprawdę wielu wartościowych ludzi. Na poziomie uczelnianym trenują osoby z różnych kierunków studiów, integrują się. Ponadto, a raczej przede wszystkim, służy to zdrowiu i utrzymuje ciało w dobrej kondycji. Zawody akademickie są tuż przed wakacjami, więc idealna figura na plaży gwarantowana. Jeśli udaje się osiągnąć satysfakcjonujące wyniki i miejsca na podium, szkoły nagradzają zawodników poprzez przyznanie im stypendiów, tak więc można zrezygnować z dorywczej pracy i poświęcić ten czas na trening, co jest dużo przyjemniejszym zajęciem.

Jakie cele przed Tobą? Czego życzyć Ci na przyszłość?

W tym roku chcę wystartować na hali, gdyż do tej pory każdego roku problemy zdrowotne uniemożliwiały mi start w sezonie halowym. Tam chcę powalczyć o nowe rekordy życiowe i jak najwyższe miejsca. A czego mi życzyć? Zdrowia i wytrwałości podczas nadchodzących zimowych treningów, które mnie teraz trochę przerażają.

Dziękuję za rozmowę.

Jakub Hryniewicz

PRZEDĘ WSZYSTKIM: INFORMACJA

Parlament Studencki UwB zdobył z Urzędu Marszałkowskiego fundusze na PATI, kupiony jest sprzęt, ale jaki jest pomysł na tę telewizję?

fot. archiwum

Tomasz Wiśniewski podczas pracy

Tomasz Wiśniewski, koordynator Podlaskiej Akademickiej Telewizji Internetowej (PATI):

To ma być przede wszystkim telewizja informacyjna, która pokazywać będzie to, co się dzieje na uczelniach, a zwłaszcza w życiu studentów. Materiały realizowane będą przez samych zainteresowanych, czyli studentów. Będzie w niej też oczywiście miejsce dla władz uczelni np., jeśli będą miały do zakomunikowania rzeczy ważne z punktu widzenia studentów.

Czyli studenckie newsy?

Nie, nie newsy. Nie zamierzamy konkurować z lokalnymi mediami. Mamy tę komfortową sytuację, że nie musimy się z nikim ścigać. Ale nie jest to minus. Czas w mediach przestał mieć znaczenie, informacja dociera do nas z różnych stron. Jedna informacja bywa powtarzana tygodniami, inna równie ważna, znika w medialnym chaosie. Jak powiedziałem, przede wszystkim stawiamy na informację, ale to słowo bardzo pojemne. Bo informacją jest relacja z koncertu i wywiad z ciekawym człowiekiem. To podstawa rzemiosła dziennikarskiego, fundament. Jeżeli ekipa, którą udało nam się zebrać nauczy się budowania rzetelnej, obiektywnej informacji to potem można brać się za rzeczy poważniejsze: reportaże, wi-

deoklip czy inne autorskie projekty. Zapowiedzi z imprez miejskich, z wydarzeń w regionie będą pojawiać się na marginesie, bo od tego typu wiadomości są inne komunikatory. Prawdopodobnie jeśli PATI będzie się rozwijać, stworzymy serwis informacyjny na stronie, gdzie będziemy publikować też informacje tekstowe, tak jak to robią komercyjne stacje. Będę nieugięcie pilnował zasady: zero polityki – chyba, że będzie chodziło o wybór samorządu studenckiego.

W listopadzie odbył się cykl spotkań rekrutacyjnych. Jakie oczekiwania wobec PATI mają studenci?

Zgłosiło się blisko 70 osób, co nas bardzo zaskoczyło, bo liczyliśmy na 15, 20. Każdy miał coś ciekawego do zaproponowania. Nikogo podczas tych spotkań nie odrzucaliśmy, ani nie angażowaliśmy. Po prostu ci, którzy będą chcieli współtworzyć telewizję będą przychodzić, interesować się. A ci, którym najbardziej zależy zostaną, reszta pewnie się z czasem wykruszy. Wielu studentów, z którymi rozmawialiśmy jest zorientowanych w temacie, mają nawet pewne telewizyjne doświadczenia. Niektórzy zgłosili już kilka fajnych pomysłów na programy, np. jak spędzić weekend, a nie iść do pubu. Najważniejsze teraz, żeby byli w swojej decyzji konsekwentni i aby się im to za szybko nie znudziło.

Czy oczekiwania studentów wobec PATI zbiegają się z twoimi?

Studenci zaskoczyli mnie bardzo pozytywnie. Mają racjonalne nastawienie. Traktują PATI jako szansę rozwoju, zdobycia cennych doświadczeń, opanowania dziennikarskiego warsztatu. Byłem zadziwiony ich pokorą, ale jest też kilka osób, od których wielu zawodowców może się sporo uczyć. Robią rzeczy na wysokim poziomie, technicznie są bardzo zaawansowani. Moją rolą będzie przekonanie ich, by nauczyli tego pozostałych.

W jaki sposób studenci będą przygotowywani do pracy w PATI?

Robimy szkolenia i warsztaty. Zaczynamy od podstaw: uczyliśmy się jak wygląda kadr, co to jest setka, co to jest off, czyli absolutny elementarz. Uspokoi to trochę tych, którzy do tej pory nie mieli żadnych kontaktów z mediami elektronicznymi – żeby na początku nie czuli się sparaliżowani. Zresztą będą pracować w kilkuosobowych zespołach, ktoś za kamerą, obok dziennikarz, może też dźwiękowiec czy oświetleniowiec. Chciałbym, żeby powstały małe zespoły, wyspecjalizowane w określonej tematyce: kulturalnej, sportowej.

To telewizja podlaska. Czy zgłosili się też do niej studenci z innych uczelni?

Oczywiście przyszli studenci z Politechniki Białostockiej, z Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku, ze szkół niepublicznych. Chcemy realizować informacje dotyczące całego podlaskiego środowiska akademickiego. Im więcej reprezentantów różnych uczelni przystąpi do projektu, tym dla niego lepiej.

Gdzie mieści się siedziba PATI?

Na razie w budynku rektoratu UwB. Jednak to nie siedziba jest ważna. Może nawet nie istnieć, może być wirtualna. Na razie wystarczy komputer. Grunt to, żeby stale pojawiały się nowe, coraz ciekawsze, sprawniejsze warsztatowo materiały. Mam nadzieję, że te pierwsze się podobały.

Dziękuję za rozmowę.

Urszula Dąbrowska

NOWA AULA SPRAWDZONA I DOCENIONA

fot. archiwum UwB

fot. Emilian Aksiucik

Nowa aula Wydziału Pedagogiki i Psychologii oddana do użytku z początkiem października staje się ważnym uczelnianym centrum kulturalnym i dydaktycznym. 10 października to właśnie tu odbyła się inauguracja roku akademickiego 2013/2014. Dzięki technicznym możliwościom nowego obiektu miała ona bardziej uroczystą i nowoczesną oprawę. Natomiast w listopadzie aulę odwiedzili uczniowie białostockich gimnazjów i liceów, którzy przyszli na promocję kierunków matematyczno-przyrodniczych. Aula została też zgłoszona do konkursu „ArchiTOPTEN – Najpiękniejsze Polskie

Uczelnie”. Głosowanie internautów zakończyło się 6 grudnia 2013 r. Budynek PiP uplasował się w połowie stawki, zajmując piąte miejsce. Aula jest w stanie pomieścić 450 osób. Ma amfiteatralny układ krzeseł, dużą scenę, doskonałą akustykę, nowoczesne nagłośnienie i oświetlenie, sprzęt audiowizualny. Trzy kabiny tłumaczy zapewniają dobre zaplecze do organizowania konferencji i spotkań międzynarodowych. Obiekt służyć ma organizacji różnorodnych wydarzeń o charakterze naukowym i kulturalnym.

DIP

fot. Emilian Aksiucik

fot. Emilian Aksiucik

fot. Emilian Aksiucik

SYSTEM SIĘ CHWIEJE

Andrzej Poczobut, który do września ubiegłego roku decyzją sądu był uwięziony w Grodnie, mógł wreszcie wyjechać poza granice Białorusi. Jednym z pierwszych miejsc, które odwiedził był Uniwersytet w Białymstoku.

foto: archiwum UwB

Związku Polaków na Białorusi. Latem 2011 r. został skazany za zniesławienie Aleksandra Łukaszenki na 3 lata więzienia w zawieszaniu na 2 lata. Rok później spędził 10 dni w areszcie, ponownie zatrzymany pod zarzutem zniesławienia. We wrześniu tego roku sąd zwolnił go z obowiązku odbywania kary. Autor mógł wreszcie opuścić Grodno i wyjechać poza granice swojego kraju. Przyjechał do Polski na promocję książki, opisującej sytuację w dzisiejszej Białorusi. Przypomina w niej między innymi o tym, że od czasu zdobycia przez Łukaszenkę władzy – zresztą, czego nie odmawia mu Poczobut, w uczciwej walce – żadne późniejsze wybory na Białorusi nie były demokratyczne. Pisze też o więźniach politycznych, ekonomicznej i politycznej zależności od Moskwy oraz postępującej rusefikacji narodu.

Znany dziennikarz i działacz polskiej mniejszości na Białorusi opowiadał o współczesnym białoruskim systemie władzy podczas spotkania promującego jego książkę „System Białorusi”, które odbyło się 29 października w auli Wydziału Historyczno-Socjologicznego.

Andrzej Poczobut jest korespondentem „Gazety Wyborczej” na Białorusi oraz działaczem

Andrzej Poczobut od wielu lat publikuje newsy na temat wydarzeń na Białorusi na łamach „Gazety Wyborczej”. Książka „System Białorusi” jest podsumowaniem i próbą uporządkowania tego, co do tej pory pisał na ten temat jako dziennikarz prasowy. Podkreślił, że jest to pozycja skierowana do polskiego czytelnika,

ponieważ odpowiada na pytania, które najczęściej słyszy od Polaków: dlaczego Łukaszenka tak długo utrzymuje się przy władzy, jak to się stało, że do niej doszedł, co o nim myślą zwykli Białorusini, dlaczego są tacy bezwolni. – Dzisiejsza Białoruś jest całkowicie autorskim dziełem Aleksandra Łukaszenki – ocenia Poczobut. – Krajem steruje ręcznie, niemal w każdej dziedzinie. Poprawił sowiecki system, bo zapewnił sobie większe pole manewru niż dawni sekretarze KC.

Był bardzo ostrożny w prognozach na temat przyszłości Białorusi i samego Łukaszenki. Powiedział tylko, że kryzys ekonomiczny, który dotknął jego kraj w 2011 roku i trwa do dzisiaj, jest najpoważniejszym zagrożeniem dla reżymu Łukaszenki od początku sprawowania przez niego władzy.

Poczobut nie zamierza emigrować z Białorusi. – To jest mój kraj, mam tu rodzinę, groby dziadków – mówił. – Dlaczego miałbym opuszczać rodzinne kąty?

Spotkanie prowadził Jakub Medek z „Gazety Wyborczej” w Białymstoku, a organizatorem była Fundacja Uniwersytetu w Białymstoku.

DIP

DZIEWCZYNIKA ZE ŚCIANY

Ścianę siedziby Instytutu Chemii przy Al. Piłsudskiego zdobi mural „Dziewczynka z kowalewską”. Powstał on w ramach akcji „Folk on the street”, zrealizowanej z inicjatywy Wojewódzkiego Ośrodka Animacji Kultury. Dzięki niej motywy ludowe wkraczają w pejzaż białostockich ulic. Grafikę wykonała Natalia Rak – artystka, absolwentka ASP w Łodzi. Jej prace można zobaczyć też w innych polskich miastach m.in.: Warszawie, Łodzi, Zgorzelcu oraz za granicą – w Niemczech, Francji, Austrii i USA. Inspiracją muralu jest podlaska legenda „Wielkoludy”, znana z opracowania Wojciecha Załęskiego „Hecz, precz, stała się rzecz. Wydobyte z kufra pamięci”. (Białystok – Supraśl 2010 r.). Mural wpisał się już w pejzaż miasta i zdobył uznanie białostoczan.

DIP

foto: Emiliana Aksjucik

CZAS NA PIKNIKU

Uniwersytet w Białymstoku po raz drugi zaproszony został do uczestnictwa w Pikniku Naukowym, organizowanym co roku w Warszawie przez Centrum Nauki Kopernik i Polskie Radio. Impreza odbędzie się 31 maja 2014 r. na Stadionie Narodowym.

foto: archiwum UwB

Za swoje ubiegłoroczne prezentacje, które przygotował Instytut Biologii, Wydział Matematyki i Informatyki oraz Wydział Ekonomii i Zarządzania, UwB otrzymał od organizatorów wysokie noty i pochlebne komentarze. Kluczowym hasłem Pikniku 2014 będzie „czas”. Wszystkie atrakcje przygotowane przez placówki naukowe powinny dotyczyć tego właśnie zagadnienia, ujętego w różnych aspektach.

– Tempus fugit, czas biegnie. I dobiega właśnie do 18. Pikniku Naukowego. To rok osiągnięcia pełnoletności przez nasze wspólne przedsięwzięcie, które zaczęliśmy realizować na Rynku Nowego Miasta w Warszawie, a teraz kontynuujemy na wspa-

niałym Stadionie Narodowym – pisze prof. Łukasz Turski na stronie internetowej CNK. Instytucje, które chcą wziąć udział w pikniku miały czas do 6 stycznia, aby wypełnić formularz zgłoszeniowy i streścić swoje propozycje. Koordynatorem imprezy ze strony Uniwersytetu w Białymstoku ponownie została dr Anna Rybak z Wydziału Matematyki i Informatyki.

Piknik Naukowy to największa plenerowa impreza w Europie, która udowadnia, że nauka jest naprawdę pasjonująca. Może w niej wziąć udział każdy (wstęp jest bezpłatny), kto interesuje się nauką i chce zobaczyć ją z bliska. Ale jest to też miejsce dla tych, którzy fascynacji doświadczeniami naukowymi jeszcze nie poczuli – piknikowe prezentacje mogą w nich zaszczerpić tego bakcyła.

Od lat impreza ściąga tłumy osób zainteresowanych konkretnymi dziedzinami nauki albo po prostu ciekawych świata. W ubiegłym roku liczba odwiedzających sięgnęła 100 tysięcy. Prezentacje i programy przygotowują naukowcy nie tylko z Polski, ale też z zagranicy.

DIP

„NASZ UNIwersYTET” W KATOWICACH

„Nasz Uniwersytet” po raz trzeci uczestniczył w ogólnopolskiej Konferencji Redaktorów Gazet Akademickich. Było to już 23. spotkanie, tym razem organizowane przez Uniwersytet Śląski w Katowicach.

W ramach zjazdu odbyła się m.in. dyskusja „Jak skutecznie i atrakcyjnie promować naukę”? Do rozmowy zaproszeni zostali: dr hab. Mirosław Nakonieczny, prorektor UŚ, dr hab. Sławomir Smyczek, prorektor UE w Katowicach oraz laureaci tytułu „Popularyzatora nauki”, nadawanego przez Polską Agencję Prasową, czyli dr Tomasz Różek (szef Śląskiej Kawiarni Naukowej) i dr Tadeusz Zaleski (Uniwersytet Gdański).

Bardzo ciekawe były też szkolenia na temat najczęstszych błędów językowych, popełnianych w gazetach akademickich oraz dotyczące typografii i projektu atrakcyjnej okładki. W zjeździe uczestniczyło blisko 60 redaktorów z gazet akademickich, wydawanych przez największe uczelnie, głównie publiczne. Po raz kolejny wszyscy zgodnie podkreślili, że takie coroczne spotkania to znakomita okazja do wymiany swoich doświadczeń i podzielenia się nowymi pomysłami. Dzięki temu uczelnie pisma mogą stać się bardziej atrakcyjne i zyskać nowe grono czytelników, choć i teraz – mimo potęgi Internetu – są chętnie czytane.

DIP

DZIENNIKARSTWO TO CIEKAWY ZAWÓD

W październiku Uniwersytet w Białymstoku odwiedził Bogdan Rymanowski, znany dziennikarz telewizyjny. Spotkanie odbyło się w auli Wydziału Prawa. Ponad 300 studentów chciało dowiedzieć się, na czym polega praca w telewizji.

Bogdan Rymanowski opowiadał m.in. o swoich studiach na Uniwersytecie Jagiellońskim, o zaangażowaniu w studentką działalność opozycyjną w latach 80. i o tym, że wówczas najbardziej ceniono się wykładowców, którzy byli autorytetami, także moralnymi. Bogdan Rymanowski przyznał, że był miernym studentem prawa na Uniwersytecie Jagiellońskim, ale obecnie wiedza prawnicza bardzo mu się w dziennikarstwie przydaje. Nie ma kompleksów przepytując ministra sprawiedliwości czy omawiając nową ustawę.

Bogdan Rymanowski mówił też o swoim starcie w zawodzie dziennikarza. Przyznał, że na początku lat 90., kiedy zaczynał pracę, było to o wiele łatwiejsze niż teraz. Po demokratycznym przełomie nastał pluralizm w mediach i stacje radiowe wyrastały jak grzyby po deszczu.

– Ale jeśli ktoś chce zostać dziennikarzem niech zacznie już teraz – radził. – Obecnie dzięki Internetowi, jest wiele możliwości. Można zostać redaktorem swojej strony internetowej, pisać bloga. Ważne jest, żeby terminować, nabierać wprawy. Jak w każdym zawodzie 10% to talent, a 90 to ciężka praca. Poza tym jest jeszcze jedyny, ale niezbędny warunek – kandydat na dziennikarza musi być ciekawy świata.

W TVN, gdzie na co dzień pracuję, tylko 25-30% dziennikarzy skończyło studia dziennikarskie. Wiele osób jest za to po prawie. Zapytany o zarobki odpowiedział tylko, że nie narzeka, ale podpisał klauzulę tajności, więc kwoty nie ujawni. Spotkanie zorganizował Dział Informacji i Promocji oraz Wydział Prawa. Prowadziła je Adrianna Winnicka, absolwentka białostockiego Wydziału Prawa. Za docieklivość i profesjonalizm z jakim prowadziła rozmowę została zaproszona przez Bogdana Rymanowskiego do współpracy z TVN.

DIP

WIELKI, ale czy znany?

Rok 2013, decyzją Sejmu RP, ogłoszony został Rokiem Jana Czochralskiego. Kim był polski uczony, najbardziej znany i najczęściej cytowany w światowej literaturze technicznej?

Prof. Jan Czochralski podczas pracy w firmie AEG

Urodził się w 1885 roku w Kcyni na Pałkach, wówczas w zaborze pruskim, jako ósme z dziesięciorga dzieci Franciszka i Marty Czochralskich. Od dzieciństwa interesował się chemią. Pierwszą pracę podjął w aptece w Krotoszynie, a potem w Berlinie. Był fenomenalnie zdolny. Od 1910 roku uzupełniał wykształcenie, na wykładach chemii specjalnej jako wolny słuchacz na Politechnice w Charlottenburgu pod Berlinem, gdzie eksternistycznie uzyskał dyplom inżyniera chemika. W tym samym czasie uczęszczał na wykłady ze sztuki na Uniwersytecie Berlińskim. W 1910 roku ożenił się z Margueritą Haase, pianistką pochodzenia holenderskiego.

W latach 1911-1914 Jan Czochralski był asystentem Richarda von Moellendorffa, z którym opublikował pierwszą pracę poświęconą krystalografii metali. Największą sławę przyniosła mu odkryta w 1916 roku metoda pomiaru szybkości krystalizacji metali, którą w latach 50. XX wieku Amerykanie – Teal i Little z Bell Laboratories, odkryli na nowo jako „metodę Czochralskiego” do masowej produkcji kryształów krzemu. Metoda ta, po pewnych udoskonaleniach, stworzyła podwaliny współczesnego przemysłu elektronicznego, a Czochralski został uznany za ojca współczesnej elektroniki.

W 1917 roku Czochralski przeniósł się do Frankfurtu nad Menem. Objął tu funkcję szefa laboratorium metaloznawczego

Metallbank und Metallurgische Gesellschaft AG, gdzie w 1924 roku opatentował beczynowy żelazkowy stop B dla kolejnictwa (bahnmetal). Patent został zakupiony przez niemiecką koleję, a także przez wiele państw takich jak USA, ZSRR, Czechosłowacja, Francja, Anglia oraz Polska. Stanowił nie tylko źródło dochodów, ale także przyniósł Czochralskiemu sławę badacza stopów. Dalsze pionierskie prace Czochralskiego dotyczyły wprowadzenia aluminium do elektroniki. Zajmował się też konstruowaniem stanowisk i urządzeń do pomiarów szybkości krystalizacji metali, m.in. skonstruował radiomikroskop, który był prototypem współczesnego mikroskopu skaningowego.

Kariera inż. Jana Czochralskiego rozwijała się bardzo szybko. W 1924 roku objął funkcję wiceprzewodniczącego, a od 1925 przewodniczącego Niemieckiego Towarzystwa Metaloznawczego. Nie skorzystał z zaproszenia Henry'ego Forda do objęcia intratnego stanowiska dyrektora laboratorium w zakładach samochodowych w Detroit. W 1929 roku, na zaproszenie prezydenta Ignacego Mościckiego, Jan Czochralski przeniósł się do Polski i osiadł w Warszawie. W tym samym roku otrzymał najwyższą godność akademicką – tytuł doktora honoris causa, został mianowany profesorem Wydziału Chemii Politechniki Warszawskiej, a następnie kierownikiem utworzonej dla niego Katedry Metalurgii i Materiałoznawstwa (wkrótce przemianowanej na instytut), ściśle współpracującej z Ministerstwem Spraw Wojskowych.

Jan Czochralski był klasycznym przykładem człowieka sukcesu. W niczym nie przypominał skromnego uczonego, zamkniętego w murach uczelni. Zawsze elegancki, ubrany w jasny garnitur, nie wychodził na ulicę bez muszki i laski. Przyjaźnił się z prezydentem, prowadził w swym warszawskim domu salon literacki. Był prezesem wielu rad naukowych i kolegów, doradcą m.in. w wojsku, polskich kolejach i zakładach „Ursus”. Nie

ukrywał swej zamożności. Sponsorował sztukę, finansował wykopiska w Biskupinie, a także odbudowę dworku Chopina. Podczas II wojny światowej na bazie instytutu, za zgodą konspiracyjnych władz Politechniki Warszawskiej, prof. Czochralski uruchomił Zakład Badań Materiałów. Wykonywał on prace dla podziemia, takie jak odlewanie granatów żeliwnych, części do pistoletów i maszyn drukarskich, ale też realizował zamówienia Wermachtu. W tym czasie Czochralski wspierał finansowo artystów, współpracował z Armią Krajową, pomagał ludziom w getcie. Dzięki osobistym kontaktom z Niemcami udało mu się wydobyć wiele osób z więzień i obozów koncentracyjnych, a także uratować dużo dzieł ze zbiorów „Zachęty”.

W kwietniu 1945 roku Jan Czochralski został aresztowany pod zarzutem „współpracy z niemieckim okupantem” i spędził cztery miesiące w więzieniu w Piotrkowie Trybunalskim. Pomimo że oskarżenie zostało oddalone na etapie dochodzenia prokuratorskiego, Senat Politechniki Warszawskiej, uchwałą z grudnia 1945 roku, odmówił przyjęcia go do pracy. Załamany i skazany na zapomnienie powrócił do rodzinnej Kcyni, gdzie założył Zakłady Chemiczne BION, produkujące artykuły drogerijne i farmaceutyczne (m.in. pastę do butów, płyn do ondulacji i znany „Proszek od kataru z Gołębkiem”). Zmarł na atak serca w Poznaniu 22 kwietnia 1953 roku, po brutalnej rewizji Urzędu Bezpieczeństwa w jego willi. Dopiero w 1998 roku na anonimowym grobie na cmentarzu w Kcyni pojawiła się tablica z nazwiskiem Profesora.

W dniu 29 czerwca 2011 roku Senat Politechniki Warszawskiej podjął uchwałę przywracającą dobre imię profesorowi Czochralskiemu. Decyzja Senatu została spowodowana odnalezieniem w archiwach IPN dokumentów świadczących o współpracy Czochralskiego z AK. Wczesniejsze próby rehabilitacji Profesora były konsekwentnie torpedowane przez profesorów Politechniki Warszawskiej.

Stanisław Witkowski

Wspomnienie o Elżbiecie Pietruczaniś

Późny wieczór 1 września 2013 roku. Wiadomość o śmierci mojej Przyjaciółki Elżbiety Pietruczaniś przekazała Jej siostra. Przyszła wiadomość wstrząsająca, wiadomość niechciana, wiadomość, dla której nie było we mnie miejsca – Ela przestała walczyć, odeszła.

foto. archiwum UwB

O Eli Pietruczaniś można powiedzieć z całą pewnością, że była indywidualnością, osobą o silnym charakterze, niezwykle wrażliwą na problemy innych ludzi. Wiele osób na naszym uniwersytecie wie, jaka potrafiła być konsekwentna i stanowcza w działaniu, w wyrażaniu swoich opinii – cecha coraz rzadziej spotykana w dzisiejszych czasach.

Ela była związana z Białymstokiem, tutaj ukończyła studia, spędziła najszczęśliwsze chwile życia, urodziła synów Piotra i Maćka. Pasją Jej życia była praca, praca na Uniwersytecie w Białymstoku. Dla pracy potrafiła poświęcić swój wolny czas, nie dlatego że musiała, ale dlatego, że tak chciała. Praca dawała Jej prawdziwą przyjemność i satysfakcję, szczególnie ta ze studentami i doktorantami. Urlop spędzała w Węgorzewie. Mówiła, że widok z tarasu na pobliskie jezioro pozwalała Jej nabrać sił na kolejne miesiące pracy, tam była spokojna, oderwana od trosk dnia codziennego, a wspomnienie wakacji przywoływało na Jej twarz uśmiech. A potem znowu miesiące pracy, rozwiązywania problemów, a w trudnych chwilach uzdrawiające wspomnienie, powrót do widoku z tarasu na jezioro i znowu praca. Znałyśmy się ponad 30 lat, ale nie pamiętam, żeby kiedykolwiek najpierw pomyślała o sobie, zawsze inni byli ważniejsi. Nie potrafię myśleć o Eli w czasie przeszłym, brak mi Jej przyjaźni i pewności, że zawsze mogę na Nią liczyć. Odeszła od nas osoba mądra, wrażliwa, pełna war-

tości, takich ludzi nie spotyka się często. Podała się tylko raz, a może nie mogła inaczej?

Elżbieta Nawrocka-Łazuk

Mgr Elżbieta Pietruczaniś urodziła się w Białymstoku. Studia ukończyła w Filii Uniwersytetu Warszawskiego w Białymstoku. Bezpośrednio po studiach, 1 września 1982 roku rozpoczęła pracę w naszej uczelni, początkowo w dziekanacie na obecnym Wydziale Prawa, a od 1987 roku w administracji centralnej, zajmując stanowiska: kierownika Działu Organizacyjno-Prawnego, Działu Rektorskiego, Głównego Specjalisty ds. szkolnictwa wyższego. Odznaczona medalami srebrnym i złotym za długoletnią służbę. Jednak za najważniejsze wyróżnienie uważała nadany w 2007 roku przez Senat Uniwersytetu w Białymstoku tytuł „Zasłużony dla Uniwersytetu”.

DZIEŃ SENIORA 2013

Seniorzy UwB licznie przybyli na doroczne spotkanie, które odbyło się 22 listopada w Restauracji „Venessa”.

Emercy i renciści z uwagą przysłuchiwali się słowom prof. Leonarda Etela, rektora UwB, który przywitał zebranych. Podkreślił, że od początku swojej kariery – najpierw jako student, a od 1985 roku jako pracownik naukowy – związany jest z Uniwersytetem w Białymstoku. W kilku słowach przedstawił także zamierzenia uniwersytetu na najbliższy okres i podziękował seniorom za wkład wniesiony w budowanie uczelni oraz przekazał życzenia wszelkiej pomyślności.

DIP

foto. Emilian Akiucik

Spotkanie seniorów w restauracji „Venessa”

GOŚCIE NA WYDZIALE FIZYKI

Wydział Fizyki gościł dwóch wybitnych wykładowców z Oddziału Magnetyzmu Międzynarodowego Towarzystwa Magnetycznego IEEE (Institute of Electrical and Electronics Engineers).

Międzynarodowe Towarzystwo Magnetyczne IEEE skupia naukowców z całego świata, którzy prowadzą badania podstawowe i wdrożeniowe w dziedzinie magnetyzmu. Corocznie towarzystwo wybiera czterech naukowców, którzy wygłaszają kilkadziesiąt wykładów w różnych instytucjach na całym świecie. W styczniu ubiegłego roku, podczas konferencji 12th Joint MMM/Intermag w Chicago, prof. dr hab. Andrzej Maziewski, kierownik Zakładu Fizyki Magnetyków, zaprosił dwóch wykładowców w imieniu polskiej sieci naukowej SPINLAB „Nanostruktury magnetyczne do zastosowania w elektronice spinowej” do wygłoszenia serii wykładów w Polsce. W sumie wygłosili oni dziesięć wykładów w Białymstoku, Krakowie, Poznaniu i Warszawie (miastach uczestniczących w sieci SPINLAB) oraz w Opolu i Zawierciu. Pierwszym z zaproszonych gości był profesor Adekunle Adeyeye z Uniwersytetu w Singapurze. Podczas swojej wizyty na Wydziale Fizyki wygłosił referat pt. „Artificial Ferromagnetic Nanonstructures: An Experimental Platform for Magnonics”.

Prof. Adekunle Adeyeye ukończył studia z fizyki na Uniwersytecie w Ilorin w Nigerii, doktorat uzyskał na Uniwersytecie w Cambridge, gdzie następnie przez kilka lat prowadził badania naukowe w laboratorium Nanoscale Science Laboratory. W 2000 roku objął stanowisko profesora na uniwersytecie w Singapurze (Department of Electrical & Computer Engineering, National University of Singapore). Prof. Adekunle Adeyeye jest specjalistą z zakresu kryształów magnonicznych. W renomowanych czasopismach opublikował ponad 250 artykułów naukowych z dziedziny nanomagnetyzmu. Podczas wykładu prof. Adekunle Adeyeye mówił o kryształach magnonicznych i o ich potencjalnym zastosowaniu, a także przedstawił metody syntezy jednowymiarowych kryształów magnonicz-

nych przy wykorzystaniu techniki litografii. Podjęto również dyskusje o współpracy w badaniach kryształów magnonicznych pomiędzy Singapurem i Białymstokiem, gdzie realizowany jest obecnie projekt badawczy FNP TEAM „Badanie właściwości statycznych i dynamicznych kryształów magnonicznych i magnetofonicznych”.

Kolejnym z gości był profesor Rudolf Schaefer z Leibniz Institute for Solid State and Materials Research (IFW, Drezno, Niemcy). Podczas swojego pobytu w Białymstoku wygłosił on wykład pod tytułem: „Magneto-Optic Analysis of Magnetic Microstructures”.

Kolejnym z gości był profesor Rudolf Schaefer z Leibniz Institute for Solid State and Materials Research (Drezno, Niemcy), gdzie następnie objął kierownictwo w zakładzie Magnetycznych Mikrostruktur. Jego prace badawcze koncentrują się na magnetycznych mikrostrukturach oraz na obrazowaniu domen magnetycznych przy zastosowaniu optycznej mikroskopii z wykorzystaniem efektu Kerra. Obecna wizyta w Białymstoku jest w pewnym sensie kontynuacją wieloletniej współpracy (która zaowocowała wspólnymi publikacjami) z zespołem prof. A. Maziewskiego.

W trakcie wykładu prof. Rudolf Schaefer przedstawił różne aspekty magnetycznych mikrostruktur oraz opisał wiele ciekawych procesów magnesowania różnych materiałów magnetycznych. W czasie krótkiego pobytu w Białymstoku przedyskutowano również wybrane wyniki badań nanostruktur magnetycznych prowadzonych w Zakładzie Fizyki Magnetyków.

Anna Go

SPICY! NA PIP

Wydział Pedagogiki i Psychologii po raz pierwszy był gospodarzem i głównym organizatorem Kursu Intensywnego Erasmus o akronimie SPICY! (Special Project International CapacitybuildingYouthwork).

Jest to edukacyjne działanie, skupiające studentów i pracowników dydaktyczno-naukowych z wyższych uczelni, z państw należących do UE. Celem współpracy jest zapoznanie się z różnorodnością perspektyw w zakresie określonego zagadnienia, porównanie specyfiki i skali zjawisk występujących w różnych krajach oraz wspieranie dialogu międzynarodowego i propagowanie założeń edukacji międzykulturowej.

Kadra naukowa dokonuje wymiany doświadczeń w zakresie nauczanych przedmiotów i weryfikuje najbardziej skuteczne metody pracy ze studentami w wielokulturowym środowisku. W wyniku aktywnego uczestnictwa studenci otrzymują dodatkowe punkty ECTS i zdobywają międzynarodowe doświadczenie, przez co stają się bardziej atrakcyjnymi na europejskim rynku pracy.

W projekcie uczestniczyło 60 osób. Głównym tematem spotkania były zachowania młodzieży: uzależnienia, zachowania ryzykowne o podłożu seksualnym, przestępczość nieletnich, skutki zaniedbań i przemocy w rodzinie. Studenci przygotowali m.in. prezentacje na temat specyfiki danego zachowania, ryzykownego w swoim kraju. Odbyły się też wykłady i dyskusje, np. z dr. Wojciechem Siwakiem na temat Risky online, odnoszące się do zachowań seksualnych i przestępczości internetowej młodzieży. Uczestnicy Spicy! odwiedzili Zakład Poprawczy w Białymstoku, Podlaski Urząd Wojewódzki oraz mieli spotkanie z przedstawicielem policji, odpowiedzialnym za pracę z nieletnimi. W programie nie zabrakło też tańców i śpiewu, odbyła się wycieczka do Muzeum Ikon w Supraślu.

Spotkanie zostało zorganizowane we współpracy z Christelijke Hogeschool Windesheim w Zwolle, Katholieke Hogeschool in Leuven, Centria University of Applied Sciences in Kokkola i Katholieke Hogeschool Zuid-West-Vlaanderen KATHO w Katrijk. Wszystkie materiały wykorzystywane i opracowane w ramach SPICY! są dostępne na stronie <http://spicyprogram.eu>

K. S.
E. Ż. P.

ODZNACZENIA 2013

27 listopada 52 pracowników Uniwersytetu w Białymstoku zostało uhonorowanych odznaczeniami państwowymi oraz Medalami Komisji Edukacji Narodowej.

foto: Emilian Aklucik

Wręczył je Maciej Żywno, wojewoda podlaski podczas uroczystości, która odbyła się w Bibliotece Uniwersyteckiej im. Jerzego Giedroycia, w obecności członków Senatu Uniwersytetu w Białymstoku.

SEBRNY KRZYŻ ZASŁUGI otrzymali:

Wydział Filologiczny
• prof. dr hab. Jarosław Ławski

Wydział Historyczno-Socjologiczny
• prof. dr hab. Eugeniusz Mironowicz

BRĄZOWY KRZYŻ ZASŁUGI otrzymali:

Wydział Prawa
• dr hab. Stanisław Bożyk, prof. UWB

Wydział Pedagogiki Psychologii
• dr Tomasz Bajkowski
• dr Krzysztof Sawicki

MEDAL ZŁOTY ZA DŁUGOLETNIĄ SŁUŻBĘ otrzymali:

Wydział Ekonomii i Zarządzania
• Małgorzata Filipowicz
• dr hab. Barbara Roszkowska-Mądra, prof. UWB

Wydział Filologiczny
• dr Zdzisław Głębocki
• dr Anna Tomczak

Wydział Fizyki
• Tadeusz Barynow
• prof. dr hab. Mirosław Brewczyk
• dr hab. Marek Kisielewski, prof. UWB

Wydział Historyczno-Socjologiczny
• dr hab. Adam Dobroński, prof. UWB
• dr Ewa Matuszczyk
• dr Bożena Moss

Wydział Matematyki i Informatyki
• Lena Bortniczuk
• dr Klara Janglajew
• Ryszard Ralicki
• dr Anna Zalewska
• Elżbieta Zamfrow

Wydział Prawa
• mgr Dorota Boczkowska
• mgr Stanisława Zdanuk

Wydział Filologiczny
Wydział Historyczno-Socjologiczny
• inż. Jerzy Kondrusik

Biblioteka Uniwersytecka im. Jerzego Giedroycia
• mgr Anna Mrówczyńska
• Maria Zander

MEDAL SREBRNY ZA DŁUGOLETNIĄ SŁUŻBĘ otrzymali:

Wydział Biologiczno-Chemiczny
• dr hab. Zenon Łotowski

• mgr Jadwiga Maj
• dr inż. Leszek Siergiejczyk

Wydział Fizyki
• mgr Krystyna Snarska

Wydział Historyczno-Socjologiczny
• mgr Marzenna Gabiec

Wydział Matematyki i Informatyki
• dr Izabela Malinowska
• mgr inż. Eugeniusz Miniuk
• Dorota Popławska

Biblioteka Uniwersytecka im. Jerzego Giedroycia
• Zofia Murzińska
• mgr Beata Prokop
• mgr Dorota Romanowska

MEDAL BRĄZOWY ZA DŁUGOLETNIĄ SŁUŻBĘ otrzymali:

Wydział Ekonomii i Zarządzania
• dr Anna Augustyn
• dr Agnieszka Grzybowska
• dr Aneta Kargol-Wasiluk
• dr Marek Kruk
• dr Arkadiusz Niedźwiecki
• dr Dorota Perło
• dr Adam Wyszkowski

MEDAL KOMISJI EDUKACJI NARODOWEJ otrzymali:

Wydział Filologiczny
• dr Barbara Głowacka
• dr Ewa Lewicka-Mroczek
• dr Dorota Potocka
• prof. dr hab. Wanda Supa

Wydział Historyczno-Socjologiczny
• dr Marzena Liedke
• dr hab. Artur Pasko
• dr hab. Joanna Sadowska, prof. UWB

Wydział Matematyki i Informatyki
• mgr Andrzej Stasiewicz

Wydział Pedagogiki i Psychologii
• dr Urszula Wróblewska

ZAPOWIEDZI WYDARZEŃ

styczeń 2014

- Gościnny wykład prof. dr. hab. Lecha Witkowskiego. Organizator i miejsce: Wydział Pedagogiki i Psychologii.
- Wykład połączony z dyskusją na temat przepięczności wśród nieletnich. Spotkanie poprowadzi mgr Anna Tywończuk-Gieniusz. Organizator: Studenckie Koło Nauk Penalnych. Miejsce: Wydział Prawa.
- Wielka Powtórka z Prawoznawstwa. Organizator: ELSA Białystok. Miejsce: Wydział Prawa.

24 stycznia 2014

- „Podlaski Konkurs Chemiczny” – pierwszy etap (w szkołach). Drugi etap na przełomie marca i kwietnia (w Instytucie Chemicznym). Organizator: Instytut Chemii.

luty 2014

- Gościnny wykład prof. dr. hab. Stefana Kwiatkowskiego. Organizator i miejsce: Wydział Pedagogiki i Psychologii.

luty 2014

- Spotkanie z Katarzyną Kochan, sędzią Sądu Rejonowego. Organizator: Studenckie Koło Nauk Penalnych. Miejsce: Wydział Prawa.

8 lutego 2014

- Wykład dr. Agnieszki Wilczewskiej z cyklu Soboty u chemików „Chemiczne aspekty miłości”. Organizator i miejsce: Instytut Chemii, Wydział Biologiczno-Chemiczny.

15-16 lutego 2014

- „LPZ – Liczenie Ptaków Zimujących” połączone z Monitoringiem Zimujących Ptaków w dolinach rzek: Biała, Narew, Supraśl. Organizator: Koło Naukowe Biologów, Instytut Biologii, Wydział Biologiczno-Chemiczny. Miejsce: najciekawsze odcinki rzeki Białej, Narwi, Supraśl.

luty – kwiecień 2014

- Szkolenia dla licealistów przygotowujące do matury. Organizator: Koło Naukowe Prawa Pracy. Miejsce: Wydział Prawa.

marzec 2014

- Gościnny wykład prof. dr. hab. Bogusława Śliwskiego. Organizator i miejsce: Wydział Pedagogiki i Psychologii.

- Konferencja „Elastyczne formy zatrudnienia”. Organizator: Koło Naukowe Prawa Pracy i Koło Nauk Cywilistycznych. Miejsce: Wydział Prawa.
- Lokalny Konkurs Krasomówczy. Organizator: ELSA Białystok. Miejsce: Sąd Apelacyjny w Białymstoku.
- Ogólnopolskie Dni Praktyk Prawniczych – cykl szkoleń, warsztatów i wykładów. Organizator: ELSA Białystok. Miejsce: Wydział Prawa.

15 marca 2014

- Wykład prof. dr. hab. Krzysztofa Winklera z cyklu Soboty u chemików „Nie tylko metale przewodzą prąd”. Organizator i miejsce: Instytut Chemii, Wydział Biologiczno-Chemiczny.

20-28 marca 2014

- VIII edycja konkursu „Francophonie Poétique”, którego hasłem będzie „Mon voyage francophone avec un poète wallon” (Moja podróż po Walonii inspirowana poezją). Adresatami konkursu są uczniowie szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych. Organizator: Zakład Języka Francuskiego (Katedra Neofilologii), Wydział Filologiczny), III Liceum Ogólnokształcące im. K.K. Baczyńskiego w Białymstoku, białostocki oddział Stowarzyszenia Nauczycieli Języka Francuskiego Prof-Europe. Miejsce: Wydział Filologiczny.

21 marca

- Konferencja „Ważna pomoc w ostatniej chwili” z zakresu wiedzy o społeczeństwie. Organizator i miejsce: Wydział Prawa.

kwiecień 2014

- Tydzień przedsiębiorczości. Organizator: Studenckie Koło Przedsiębiorczości Wydziału Ekonomii i Zarządzania. Miejsce: WEiZ.
- II edycja Regionalnego Konkursu Piosenki Rosyjskiej. Organizator: Instytut Filologii Wschodniosłowiańskiej, Wydział Filologiczny.
- Konferencja „Kariera pisarza w PRL-u”. Organizator i miejsce: Ośrodek Badań Filologicznych nad Cenzurą PRL, Wydział Filologiczny.
- Konferencja „Prawo, a filozofia”. Organizator: Koło Nauk Teorii Społecznych. Miejsce: Wydział Prawa.

- 49 Walne Zebranie Delegatów ELSA Poland w Białymstoku. Organizator: ELSA Białystok. Miejsce: Wydział Prawa.
- Konferencja naukowa z zakresu Prawa ochrony środowiska. Organizator: Koło Naukowe Prawa Ochrony Środowiska. Miejsce: Wydział Prawa.

kwiecień – październik 2014

- Badanie śmiertelności ptaków w zderzeniu z ekranami akustycznymi (badania połączone z warsztatami). Organizator: Koło Naukowe Biologów, Instytut Biologii.

3-4 kwietnia 2014

- Konferencja „Georomantyzm – Literatura – Miejsce – Środowisko”. Organizator i miejsce: Zakład Literatury Oświecenia i Romantyzmu, Wydział Filologiczny.

12 kwietnia 2014

- Wykład dr. hab. Stanisława Witkowskiego, prof. UwB z cyklu Soboty u chemików „Naturalne trucizny wokół nas”. Organizator i miejsce: Instytut Chemii, Wydział Biologiczno-Chemiczny.

18-19 kwietnia 2014

- Międzynarodowa konferencja „Oblicza konkurencyjności nowych krajów członkowskich w warunkach globalizacji i integracji”. Organizator: Wydział Ekonomiczno-Informatyczny w Wilnie. Miejsce: Dom Kultury Polskiej w Wilnie.

24-26 kwietnia 2014

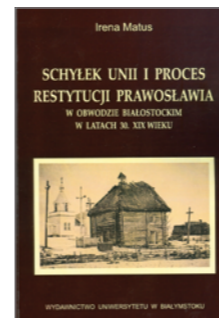
- Międzynarodowa konferencja naukowa „Współczesne wyzwania rozwoju gospodarczego. Polityka i kreacja potencjału”. Organizator: Katedra Ekonomii Politycznej Wydziału Ekonomii i Zarządzania. Miejsce: WEiZ.

25-27 kwietnia 2014

- Konferencja naukowo-metodyczna „Twórczość codzienna człowieka w ciągu życia”. Organizator: Wydział Pedagogiki i Psychologii, Polskie Stowarzyszenie Kreatywności.

O aktualnych i planowanych wydarzeniach także na stronie internetowej www.uwb.edu.pl w zakładce aktualności.

Wydawnictwo UwB

Irena Matus

Schylek unii i proces restytucji prawosławia w obwodzie białostockim w latach 30. XIX wieku

Rozprawa stanowi cenny wkład w ustalenie wydarzeń związanych z upadkiem unii i restytucją prawosławia w obwodzie białostockim. Całość jest dobrze skonstruowana i stanowi ważne kompendium wiedzy na ten temat. Autorka pracowała w oparciu o niewykorzystane dotąd źródła.

Z recenzji

bp. dr. hab. Jerzego (Pańkowskiego), prof. ChAT

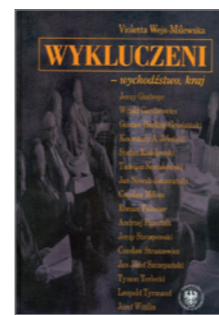
Józef Maroszek

Dzieje województwa podlaskiego do 1795 roku

Praca jest dziełem historyka profesjonalisty. O jej wartości merytorycznej decyduje wykorzystanie, zwłaszcza w odniesieniu do okresu XVI-XVIII w., stosunkowo bogatej i różnorodnej podstawy źródłowej, w tym, archiwalnej. Autor wykorzystał też wcześniejszą literaturę przedmiotu. Opracowanie wypełni dotkliwą lukę w zakresie historii województwa podlaskiego do 1795 roku.

Z recenzji

prof. Józefa Śliwińskiego

Violetta Wejs-Milewska

Wykluczeni – wychodźstwo, kraj. Studia z antropologii emigracji polskiej XX wieku

Większość rozdziałów dotyczy twórców emigracyjnych, pisarzy, krytyków sztuki, recenzentów literatury. Bezsporną zasługą autorki jest odnalezienie w archiwach tekstów zapomnianych, a można powiedzieć po prostu nieznanych.

Z recenzji

dr. hab. Kazimierza Adamczyka, prof. UJ

Temida 2

Red. naukowa Bogusław Cudowski, Józef Iwulski

Z aktualnych zagadnień prawa pracy i zabezpieczenia społecznego

W 2013 r. przypada doniosła rocznica w życiu Profesora Waleriana Sanetry. Obchodzi On siedemdziesiąt rocznicę urodzin, a rok wcześniej obchodził rocznicę czterdziestopięcioletnia zatrudnienia w charakterze pracownika naukowo-dydaktycznego. Poszczególne opracowania obejmują zagadnienia związane z prawem pracy oraz problematyką ubezpieczeń społecznego.

Ze wstępu

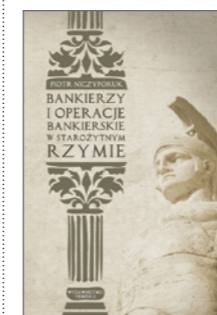

Grażyna B. Szczygieł

Zezwolenia na czasowe opuszczenie zakładu w polskim systemie penitencjarnym

Celem opracowania jest ocena systemu zezwoleń na opuszczenie zakładu karnego z perspektywy więźnia prospołecznego, więźnia, które przy respektowaniu w postępowaniu ze skazanymi zasady normalizacji i integracji ze społeczeństwem, ma pomóc skazanemu w społecznej readaptacji po opuszczeniu jego murów.

Ze wstępu

Piotr Niczyporuk

Bankierzy i operacje bankierskie w starożytnym Rzymie

Banki w starożytnym Rzymie miały doniosłe znaczenie ekonomiczne i prawne. Główne cele pracy w postaci dokonania oceny terminów używanych na określenie osób zajmujących się działalnością bankową mogą być osiągnięte poprzez krytyczną analizę źródeł.

Ze wstępu

Trans Humana

Dorota Misiejuk

Dziedzictwo i dziedziczenie w kontekście procesów socjalizacji

Autorka kompetentnie zarysowała zasadnicze kwestie istotne dla tematu rozprawy. Odwołując się do literatury polskiej oraz prac autorów obcych udało się stworzyć komplementarny obraz pogranicza, na którym dochodzi do zderzenia etnicznego, kulturowego i wyznaniowego Podlasia.

Z recenzji

prof. Zenona Jasińskiego

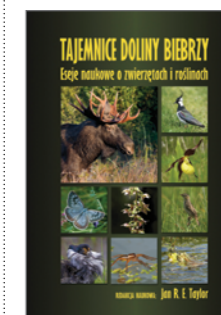

Eugeniusz Mironowicz

Polityka zagraniczna Ukrainy 1990-2010

Podążać na Wschód, czy Zachód, czy może pozostawać między Wschodem i Zachodem – dylemat ten do dziś nie został rozstrzygnięty przez Ukraińców, mimo deklaracji najwyższych przedstawicieli państwa o „europejskim wyborze”. Każda z opcji ma zwolenników i przeciwników, za każdą kryją się, chociaż nie zawsze dostrzegalne, wpływy grupy lobbyistów krajowych i zagranicznych.

Ze wstępu

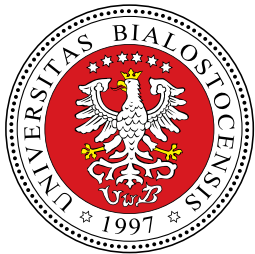

red. Jan R. E. Taylor

Tajemnice doliny Biebrzy. Eseje naukowe o zwierzętach i roślinach

Dolina Biebrzy i BPN zyskują coraz większą rzeszę entuzjastów. Ściągają tu co roku, by zobaczyć wiosenne rozlewiska, chmary migrującego ptactwa, łany kaczeńców i brodzące wśród nich losie, by usłyszeć żabie chóry i wołanie żurawi. [...] Książka ma służyć tym, którzy chcieliby nie tylko widzieć, ale również więcej wiedzieć.

Ze wstępu

UNIwersYTET W BIAŁYMSTOKU

9 wydziałów, w tym zagraniczny w Wilnie,
27 kierunków studiów, **4** kierunki w językach obcych,
około **70** kół naukowych i organizacji studenckich,
prawie **100** rodzajów studiów podyplomowych, około **17 000** studentów,
900 nauczycieli akademickich, **3** wydawnictwa, **20** tytułów czasopism naukowych,
50 umów o współpracy naukowej z partnerskimi uczelniami zagranicznymi,
120 uczelni partnerskich w ramach programu **Erasmus**,
nowoczesna hala sportowa, Biblioteka Uniwersytecka
wyposażona w sprzęt dla niepełnosprawnych,
Chór Akademicki, Biuro Karier, domy studenta,
Kampus Uniwersytecki
na miarę **XXI wieku**

W 2011 roku Fundacja Rozwoju
Edukacji i Szkolnictwa Wyższego
przyznała UwB certyfikat

Uczelnia Liderów.

W latach 2010 i 2011 UwB zajął III miejsce,
a w roku 2012 otrzymał jedną z pięciu
równorzędnych nagród
oraz certyfikat

Dobra Uczelnia - Dobra Praca

w konkursie na
„Najbardziej innowacyjną
i kreatywną uczelnię w Polsce”.